

1. maj

Skoraj celo stoletje je preteklo od dogodka, ko so na mednarodnem socialističnem kongresu v Parizu imenovali 1. maj praznik dela, ki je namenjen vsem delovnim ljudem po vsem svetu. Zgodovina nas veže s stavkami v ZDA, v Chicagu 1. maja 1886. leta. V prejšnjem stoletju so se začeli delavci z vsemi silami upirati izkoriščevalskemu kapitalističnemu sistemu. Zahtevali so krajši delovni dan, njihov boj za izboljšanje osnovnih življenjskih pogojev je dobival vse večji razmah.

Slovenci so prvič praznovali delavski praznik 1890. leta. V začetku 20. stoletja je po vsem svetu odmevala zmaga oktobrske revolucije v Rusiji z Leninom na čelu. Socializem je bilo tisto napredno družbeno gibanje, zaradi katerega so se kapitalisti dobro zavedali, da so jim ure štete.

1. maja 1919. leta so fašisti napadli delavce pri Sv. Jakobu v Trstu, ker so peli domoljubne pesmi.

1. maja leta 1923 so v Ljubljani delavci manifestirali po mestu. Pod Rožnikom so se spopadli orjunaši in delavci. Organizirane proslave so bile v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Krmelju, Velenju ter na Jesenicah. Narodno zavest niso mogli potlačiti, ljudje prepovedi niso upoštevali. Delavci so praznovali 1. maj.

Zgodovina slovenskega naroda nam daje mnogo primerov. Tako so množično odpuščali delavce, za katere so menili, da so »politično nezanesljivi«.

1. maja leta 1940 so v Goričah pri Divači izdali posebno ilegalno partijsko številko Dela. V njej pozivajo vojake k dezertiranju, delavce k sabotiranju, žene in otroke pa k demonstraciji.

Med narodnoosvobodilno vojno pa je 1. maj dobival še večji pomen in smisel, saj so se vsi napredni državljani borili za domovino, v kateri bi bili sami svoj gospodar. V prvomajskem razglasu 1941. leta je CK KPJ poudaril, da bo partija še vztrajneje organizirala in vodila boj ljudstva proti okupatorjem in njihovim domačim hlapcem, proti širjenju nacionalnega sovraštva in za bratstvo narodov Jugoslavije in vseh narodov na Balkanu. Partizani so veliko akcij posvetili tudi delavskemu prazniku.

1. maja 1943 so na ukaz VŠ NOV in POJ izdali vojaške čine.

Letošnjo pomlad bomo praznovali 35. obletnico osvoboditve naše domovine. Mnogo je bilo vloženege dela in ustvarjanja v izgraditev socialistične ureditve ter samoupravnih odnosov v njej. Vso zgodovino našega delavskega razreda po vojni in tudi v predvojnem času pa vedno povezuje z veliko osebnostjo – Titom, ki nas je vedno učil, da moramo v delu in borbi vedno biti prvi. Zmeraj nas je vzpodbujal, da moramo najti nove rešitve, da bomo s stabilnim gospodarskim razvojem dosegli še več.

V letošnjem letu, ko je bolezen doletela našega dragega predsednika, pa so naši delovni ljudje pokazali, da so zares pripravljeni v obrambi in zaščiti. Pokazala se je njihova odločnost in enotnost, s katero se da zoperstaviti vsakemu sovražnemu elementu. V teh mesecih se je še bolj razvila moralno-politična aktivnost in obrambna energija je pospešeno narasla, ljubezen in skrb do Tita sta jo okrepili.

Potrudimo se, da bo letošnje praznovanje delavskega praznika dobilo še večji pomen. V tem letu stabilizacije in varčevanja naj se naš delavec še bolj potruji in pokaže, da zna z družbenimi oziroma svojimi sredstvi bolje razpolagati.

Veliki naš dramatik Ivan Cankar je zapisal: »Na plečih delavca sloni bodočnost slovenskega naroda – proletarca.« Globoke in resnične so pisateljeve besede. Delo človeka krepi, skupno delo pa gradi in razvija deželo.

Sézimo si kakor bratje v roké, naj nas vežeta prijateljstvo in ljubezen do naše zemlje. Povezuje naj nas delo, po katerem se človeka vrednoti.

V Ratečah (foto: Jaka Čop)

Novi izolacijski zidaki

Energetska kriza je vse bolj prisotna in tudi mi smo se pridružili ukrepom za varčevanje z energijo z zmanjšanjem toplotnih izgub pri zgradbah. To zahtevajo tudi pravilnik o dopustnih toplotnih izgubah zgradb in JUS-standardi. Kot kaže, bomo prvi, ki bomo lahko nudili zidak tako visokih toplotnih izolacijskih lastnosti, saj bo v TO Tomaž Godec v teh dneh stekla poskusna proizvodnja novih zidakov ISO-SPAN 300 »PLUS«, 300, 240 »PLUS« in 240 in to kljub obsežni rekonstrukciji in remontu v obratu ISO-SPAN-a.

Poleg ustrezne toplotne akumulacije, parne difuzije in toplotne stabilnosti, ki jih predpisujejo novi JUS – standardi, nam pove podatek za koeficient toplotnega prehoda k 0.50 W na kv. m K (0.43 kcal/hm² stopinj Celzija).

To je karakteristika novega zidaka ISO-SPAN 300 »PLUS« kot najizrazitejšega novinca med ISO-SPAN zidaki.

Naslednji pomembni podatek: pri sobni temperaturi +20 stopinj C in zunanji temperaturi – 20 stopinj C je površinska temperatura zidu 17.5 stopinj C že kar idealna vrednost. Seveda gre za podatke, ki so pridobljeni računsko in se lahko nekoliko razlikuje od

eksperimentalnih rezultatov.

Če primerjamo zidaka ISO-SPAN 240 s 300 »PLUS«, še bolj običajno enodružinsko hišo, zgrajeno z zidakom ISO-SPAN 240, ki ima že dokaj dobre izolacijske lastnosti, z enako zgradbo, zgrajeno z novim zidakom 300 »PLUS« bo morda najbolj zgovoren naslednji podatek: letno bomo lahko prihranili do 600 l kurilnega olja. In kako izgleda zidak 300 »PLUS«? Celotna debelina zidaka se je povečala na 30 cm. Stene zidaka so debele 5 cm, pod zunanjo steno je vložek stiropora debeline 4 cm, za betonsko jedro preostane 16 cm. Ostale dimenzije so iste kot pri zidaku 240.

Takšna bi bila v skopih obrisih predstavitev novega zidaka 300 »PLUS«, zidaka, ki je prijetno presenetil graditelje.

Bolj obširno so bili novi zidaki ISO-SPAN predstavljeni slovenskim gradbenikom in projektantom. 27. februarja letos je LIP

Bled organiziral posvet o novih izdelkih ISO-SPAN na Bledu. Kljub manjši udeležbi je dobro uspel.

Po pozdravnem govoru in predstavitvi naše DO, referatih o tehničnih karakteristikah in uporabnostih novih zidakov in izolacijskih plošč, kakor tudi o prodajnih možnostih, se je začela razprava. S tehtnimi pripombami in vprašanji so se vključili predvsem predstavniki ZRMK, SGP Gradisa iz Ljubljane in SGP Tehnik iz Škofje Loke.

Predvsem pa je bila izražena pohvala ter želja, da bi se novi zidaki čimprej pojavili na tržišču.

Seveda pa se s tem razvoj ISO-SPAN zidakov ni zaključil. Študija uporabe lahkih betonov kot nosilno polnilno jedro se po uspeh poskusih z glinopor-betonom nadaljuje. Prav tako bo stekel razvoj v smeri možnosti zamenjave stiropora z drugimi visokovrednimi izolacijskimi materiali.

Zidak 300 takšne možnosti prav gotovo ponuja. Miran Mozetič

*Za delavski praznik
iskreno čestitamo*

27. april – dan OF

Ta datum povezujemo z narodnoosvobodilnim bojem. Okupator si je v svojih velikih načrtih nameraval razdeliti in razkosati naše ozemlje, toda naredil je veliko napako. Ni pričakoval, da se bo narod uprl in da bomo uporabili tak način bojevanja, ki premaga še tako številne vojaške enote. 27. aprila 1941. leta so v Ljubljani ustanovili enotno politično in borbena organizacijo – Osvobodilno fronto. Na tem važnem sestanku so sodelovali zastopniki krščanskih socialistov, zastopniki demokratskega krila in kulturni delavci. Osvobodilna fronta je imela poleg politične naloge pripravljati oborožene akcije. Krajevne organizacije Osvobodilne fronte so predstavljale ljudsko oblast.

17. oktobra 1941 je Slovenski poročevalec objavil odlok o narodni zaščiti za obrambo in zaščito slovenskega naroda pred okupatorjevimi nasiljem.

Slovinci so šli po navodilih in smereh, ki jih je predstavila OF kot »država v državi«. Le-ta je imela velik vpliv na izoblikovanje partizanskih vojaških enot. Osvobodilna fronta se je preimenovala v Narodnoosvobodilno fronto, našemu narodu je dala obrambne temelje. Obramba je temeljila na enotnosti in tovarištvu, ki sta se izkazala kot nujnost po poti do zmaga ter uspehov.

Centralni komite KPJ s Titom na čelu je imel jasne, daljnovidne poglede vnaprej, kajti od začetka po do konca je bila pri vsaki akciji vidna dobra organiziranost in pripravljenost. Tako so bili izbojevani cilji socialistične revolucije.

»Revolucionarna vojska,« je govoril Lenin, »to je tudi zelo velika beseda. Njeno ustanavljanje je težaven in dolgotrajen proces. Kadar pa vidimo, da se je že začel in kadar vemo, da je resnična zmagava revolucije brez takšne vojske nemogoča, moramo poudariti določno in neposredno geslo.«

Praznik Osvobodilne fronte naj nam bo vzor za enotnost in pripravljenost na obrambo domovine, da ne bomo v tem svetu nenehnih kriz in trenj, nazadnjaštva in nasprotij odstopili, marveč se bomo disciplinirano prizadevali za izpolnitev vseh nalog.

Vedeti moramo, da bo naša prihodnost svetla, če bomo preudarno stopali po poti samoupravljanja in neuvrščenosti.

Vesna

Marksistična misel je idejno orožje naše družbe

»Obvladovanje temeljnega znanja marksistične teorije in sodobnih dosežkov marksistične misli je potreba in obveznost komunistov in vseh borcev za socialistično samoupravljanje. Idejnopolitično usposabljanje članstva ZKJ je stalna naloga. To je tudi sestavni del boja za uresničevanje avantgardne vloge Zveze komunistov! TITO na X. kongresu ZKJ

Spreminjanje in tudi sam razvoj samoupravne prakse, kakor tudi sam razvoj samoupravljanja postavlja pred komuniste in ves delavski razred ter delovne ljudi nove in bolj zapletene naloge, kar pa seveda tudi nujno zahteva vedno večjo usposobljenost za njihovo uresničevanje. Temeljni pogoj za spreminjanje razmer v samoupravni praksi pa je večja idejnopolitična usposobljenost. V resoluciji 8. kongresa Zveze komunistov Slovenije je zato o tem takole zapisano: »V Zvezi komunistov moramo skrbeti, da bomo praktično uresničili in dalje razvijali idejnopolitično usposabljanje. To je pogoj, da bodo komunisti znali povezovati marksistično teorijo s samoupravno prakso, ocenjevati in spreminjati družbenoekonomske in politične razmere ter vplivati na delovanje in opredeljevanje delovnih ljudi in občanov.« Da pa bi bili komunisti lahko kos novim nalogam, ki jih prinaša razvitejša stopnja naše socialistične samoupravne demokracije, je dan velik poudarek na načelo permanentnosti izobraževanja. Permanentnost izobraževanja mora biti torej sestavni del rednega dela OZK in ne samo priložnostna akcija, kar pa se vse prevečkrat dogaja. Vendar pa je tu treba poudariti, da so seminarji, posamezna predavanja, razprave itd. samo nekatere od oblik, poti in metod izobraževanja, da pa je treba dati velik poudarek tudi na individualno idejnopolitično usposabljanje, kar je pravilna oblika za mnoge komuniste.

Marsikdo pozablja, da je socialistični samoupravni razvoj zelo dinamičen in da se večkrat zgodi, da nekatera spoznanja zastarajo in da je ta stara spoznanja treba nadomestiti z novimi. Nema lokrat komunisti zaidejo v težave pri izbiranju nosilcev nalog akcijskega programa OZK, saj takrat prihajamo do spoznanj, da marsikateri član ni sposoben prevzeti naloge, ker je enostavno premalo usposobljen. To je samo eden od razlogov, ki kažejo na nujno potrebo nenehnega usposabljanja vsakega komuniste, ne glede na starost, stopnjo izobrazbe in podobno. Večkrat se zgodi, da komunist odklanja udeležbo na kakem seminarju in pri tem pozablja, da mora spremljati spremembe v našem socialističnem in samoupravnem razvoju, jih spoznavati, analizirati in nanje vplivati in jih usmerjati.

Seveda pa pri načelu idejnopolitičnega usposabljanja ne smemo mimo načela racionalizacije in ekonomičnosti, saj dobro vemo, da so v usposabljanje komunistov vložena velika sredstva. Ekonomičnost pa moramo vedno gledati skozi učinkovitost usposabljanja. Če ugotovitev (poročilo o delu ZKJ za XI. kongres) pokaže, da so učinki idejnopolitičnega usposabljanja vse bolj občutni v celotni družbenopolitični praksi, v povečanju splošne idejne akcije usposobljenosti ZK itd., je usposabljanje gotovo racionalno in tudi ekonomično. Nad vse pomembno pa je ravno pri ekonomičnosti in racionalnosti usposabljanja paziti na izbiro ustrezne literature, aktualnih tem, skratka na program, ki naj ustreza tekoči problematiki.

Usposabljanje komunistov mora voditi tudi k zavestnemu sprejemanju in uresničevanju zasnove splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. V resoluciji XI. kongresa ZKJ je ta naloga opredeljena takole: »splošna ljudska obramba in družbena samozaščita sta kot konstitutivni element našega družbenoekonomskega in političnega sistema eden ključnih dejavnikov stabilnega razvoja naše socialistične skupnosti ter učinkovite obrambe naše države v sodobnih mednarodnih razmerah. Vodilna vloga zveze komunistov v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, visoka socialistična patriotična zavest in odločnost delovnih ljudi in občanov, da varujejo in branijo naše revolucionarne pridobitve ter usposobljenost družbenopolitičnega in ekonomskega sistema, oboroženih sil in prebivalstva naše države, da se uprejo vsem oblikam ogrožanja in vsakemu morebitnemu agresorju, so trdno zagotovilo svobode, neodvisnosti, očuvanja in razvoja pridobitev naše socialistične revolucije.«

LITERATURA: Ivan Justinek: »Idejnopolitično usposabljanje v OZK«

Odar Bogomir

Rekonstrukcija v iso-spanu

Po ogledu sorodnih podjetij v Avstriji in Nemčiji smo začeli s pripravami za rekonstrukcijo ISO-SPANa.

Pripravili smo predloge in se dogovorili, na kakšen način bomo izboljšali toplotno vrednost ISO-SPAN oblikovnika.

Dogovorili smo se, da bomo izdelovali ISO-SPAN s stiropor vložkom, ki bo vložen in pritrjen v odprtini, ki se nato zalije z betonom. Da pa betonsko nosilno jedro ne bi bilo zato oslabiljeno, se bo dosedanja mera oblikovnika povečala od 240 na 300 m/m. Tako je dana možnost debeline vložka od 40 do 60 m/m. Že pri debelini vložka 40 m/m dosežemo toplotno prevodnost 0,50 ki znatno presega dosedanje zahteve. S tem smo dobili oblikovnik 300 plus, katerega uporabljamo za zunanje zidove z različnimi stopnjami prevodnosti, ki je odvisna od debeline vložka stiropora in vrste betonskih mešanik s katerimi zalijemo oblikovnik pri betoniranju.

Dosedanji oblikovnik 240 pa bo služil predvsem za notranje nosilne zidove, možno pa ga bo tudi uporabiti za zunanje, če mu vložimo stiropor debeline 2 cm. To naj bi uporabljali predvsem pri takih gradnjah, ki ne zahtevajo res kvalitetne toplotne izolacije in manjšo nosilnost zaradi manjšega preseka nosilnega jedra.

S tem oblikovnikom smo dosegli res kvalitetno toplotno izolacijo, pa bo sedanje varčevanje z energijo zahtevalo tudi od drugih proizvajalcev in to predvsem od izdelovalcev stavbnega pohištva, to je oken, čimboljšo toplotno zaščito. Dosedanje izvedbe oken so izdelane predvsem na trgovski poslovni, ne nudijo pa zadostne toplotne zaščite. Kaj nam koristi, če je zid toplotno še tako kvaliteten, istočasno pa izgubljam toploto pri oknih in balkonskih vratih, kjer nam vleče pri vseh prirah in steklih; dosedanja dvojna zasteklitev ali termopan steklo ne nudita dovolj toplotne zaščite.

Pri pripravah na rekonstrukcijo, ki je zahtevala od vseh sodelujočih veliko dela in domiselnosti, smo v sredini februarja začeli s delom. Dogovorili smo se, kaj vse bo potrebno preurediti in predelati, istočasno pa izvesti generalni remont vseh strojev in naprav v obratu, ki so v obratovanju nepretrgoma že 5 let, razen tekočih popravil. Strojni deli so bili že tako izrabljeni, da jih je nujno treba nadomestiti z novimi ali pa obdelati in medsebojno prilagoditi.

Pri transportnih napravah okoli silosov smo popravili vse ventilacijske naprave od ventilatorjev z motorji, cevi in

ciklonov, ki so bili na kolenih že vsi prebrušeni in večkrat zakrpani, kar smo morali nadomestiti z novimi.

Uvozni trak in odjemalne naprave bomo popravili med obratovanjem, saj pri dotedanjem obratovanju plošč ne moremo izprazniti silosa in okolico traku, to delo se bo izvedlo postopoma.

Polža za cement smo morali sneti in popraviti od ležajev, polžev, zakrpati izrabljeni obod, tesnil in reduktorjev z elektromotorji, jih očistiti in premazati ter usposobiti za nemoteno delo.

Pri mešalcu mase smo morali zamenjati dno in obod mešalca, saj je bil ta že tako izrabljen, da so bile v njem luknje in je bila nevarnost, da bi se roke mešalca zagodile vanje. Istočasno se je popravila loputa in gonilo mešalca, katero bi zahtevalo pri nepredvideni okvari izpad proizvodnje za en teden. Saj traja samo demontaža najmanj dva dni, ker je to delo treba opraviti v tesnem prostoru mešalca.

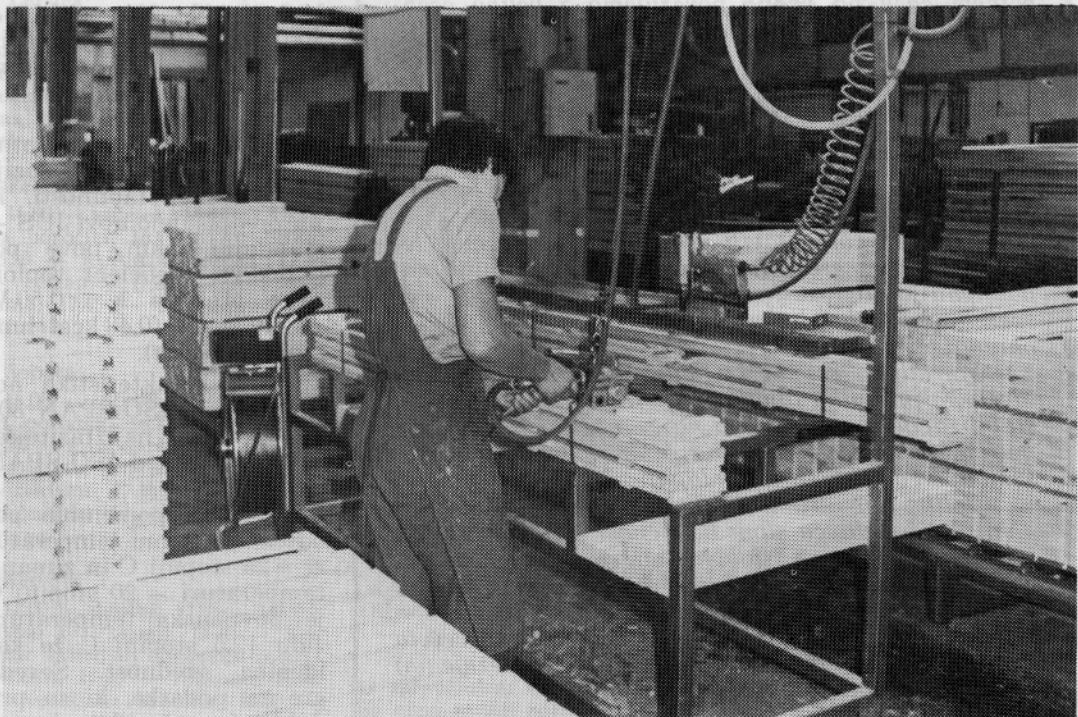
Pregledali smo tudi tehtnico za cement in ostale dozirne naprave od posod, ventilov do črpalk z elektromotorji in mešalci kemikalij s pogoni.

Pri stiskalnicah, ki je tudi razstavljena, ki je bilo treba obnoviti vsa vodila in svornike s pripadajočimi ležišči iz plastike. Dosedanji natresni voziček se je obnovil in popravil, da bo sposoben za delo, dokler ne bomo naredili novega, lažjega. Transporter za transport modelov se je obnovil in prilagodil novim meram modelov. Jedrovnik in tlačilec sta se izdelala nova, ker sta stara popolnoma izrabljena, pa tudi mere oblikovnikov so sedaj drugačne kot prej. Pri hidravličnem sistemu stiskalnice je bila napravljena nova napeljava, ker so cevi dotrajale, pa tudi vodi so sedaj napeljani tako, da so čimkrajši in čimbolj pripravi za popravila.

Tlačna črpalka z elektro motorjem, elektromagnetni ventili in cilindri so bili pregledani in obnovljeni. Dvižna miza je obnovljena, zamenjani so svorniki in puše, kot tudi vsa vodila in kolesca, ki so bila izrabljena. Obnovljen je tudi varnostni obroč in okvir, ki preprečuje razsutemu materialu, da bi se usipal pod mizo.

Preureditev razopaženega stroja je zahtevala veliko dela. Potrebno ga je prilagoditi na nove mere oblikovnikov in modelov: vodilo modela, okvirja modela in dna modela skozi stroj do sestavljanja modela. Prirediti je bilo treba istiskač opeke in transport opeke do obrezovalke.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Embaliranje delov slepega podboja v TO Rečica – foto Ažman

Sklepi samoupravnih organov

Svet za finančne zadeve (7. 3. 1980)

1. Podaljšal je finančni kredit za potrošniško kreditiranje v višini 4.000.000 din po 12 % obrestni meri.

2. Pregledal je gibanje likvidnostnih kreditov VIII – XII 1979 in stanje likvidnostnih posojil 31. 12. 1979 in poročilo potrdil.

3. Sprejel je sklep o limitu 6.000.000 din za likvidnostno prelivanje sredstev med TO v DO. Finančna služba najmanj vsake tri mesece poroča svetu za finančne zadeve o gibanju likvidnostnih kreditov.

4. Predlagal je dopolnitev pravilnika o delu finančne službe (12., 26. in 47. člen)

5. Pregledal je poročilo o poslovanju s skladi v letu 1979 in ga potrdil.

6. Pregledal je poročilo o investicijah in investicijskem vzdrževanju ter investicije po posebnih programih in ga potrdil.

Odbor za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje (27. 3. 1980)

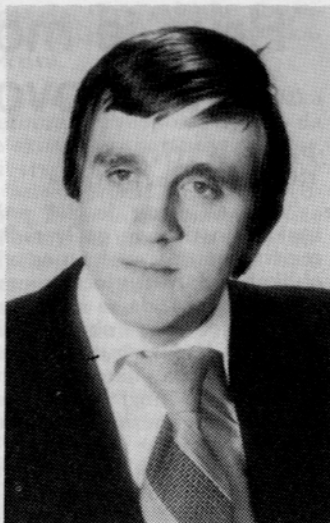
1. Določil je cene dnevnega pensiona v počitniškem domu in najemnino za počitniške prikolicke.

Določil je tudi dneve menjav v domu in prikolicah.

Odbor za organizacijo, kadre in stanovanja (26. 3. 1980)

1. Razdelil je preostali del dolgoročnega posojila proslencem iz lanskega leta

2. DS DO je predlagal, da dolgoročno stanovanjsko posojilo Zdravka Stojca, ki je prekinil delovno razmerje, spremeni v kratkoročno.

Na zadnji seji OOS TO Podnart je bil Tone izvoljen za predsednika sindikata za to temeljno organizacijo.

Pri delu oziroma vodenju sindikalne organizacije, kakor tudi pri drugih opravilih mu želimo mnogo uspehov.

DSSS

Martina DEŽMAN, rojena 8. 11. 1953, dela kot glavni kalkulant v sektorju za organizacijo poslovanja, plan in analize v DSSS.

V našo delovno organizacijo je prišla pred tremi leti kot absolvent ekonomske fakultete. Kmalu se je vključila v naše delovno okolje, se spoznala s samoupravnimi načeli v združenem delu in z našimi gospodarskimi posli v lesni industriji.

V tem času se je vključila v Zvezo komunistov.

Na zadnji seji OOS DSSS je bila Martina izvoljena za predsednika sindikata. Pri delu na sindikalnem področju in vseh drugih nalogah ji želimo veliko uspehov.

Poživitev dela

Življenje nam prinaša vrsto obveznosti. V sodelovanju bodo te manj občutne. Ljudje se menjavajo tako pri delu, kot v odgovornosti. Obveznosti ostanejo, take ali drugačne. Vedno znova so pred nami. Kos jim bomo z delom, v slogi in pomoči.

Oblikujejo se nova vodstva družbenopolitičnih organizacij. Dela bo tudi v naslednji mandatni dobi dovolj – za vodstva in članstvo.

Vodstvu in članom ZK TO bo ena osnovnih vlog, da se še boljše organizirajo. Z vlogo članov ZK v slučaju agresije je treba seznaniti slehernega člana organizacije. Ugotavljamo, da so zaposleni premalo seznanjeni o vlogi delegatov. Delegati pa premalo poskrbijo za obveščeno delavcev o dogodkih na področjih, kjer delujejo (na zborih delavcev, v Glasilu). V prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva, čemur bo dan letos še poseben

poudarek, bodo morali člani ZK ta podpreti in vnašati strpnost za premostitev težav. Pri obravnavanju in sprejemanju planov, investicijskih načrtov bo treba skrbeti ne samo za pravilne obremenitve, temveč za seznanjanje o zadolžitvi kolektiva in posameznikov v takih oblikah, da bo to jasno slehernemu članu kolektiva.

Delo članov ZK pa bo lažje z združevanjem članov (aktiv LIP), s povečanjem članstva (sprejemanje novih članov). Tembolj še, če se bodo ti stalno izobraževali na raznih političnih seminarjih in zahtevnejših oblikah izobraževanja kot je šola marksizma in politična šola.

Tako smo na sestanku ZK TO Rečica sklenili, da se poleg nekaterih članov ZK udeležijo izobraževanja tudi člani sekretariata osnovne organizacije.

Poleg takih in drugačnih ugotovitev smo člani ZK omenjene organizacije ugotovili, da je premajhna povezava organizacije ZK z organizacijo zveze mladine. Analiza aktivnosti ZK je pokazala, da smo premalo aktivni. Več aktivnosti bo potrebno v normalnih pogojih dela, še zlasti pa v izrednih primerih. Člani bomo morali biti na mestu ob priliki potrošniške mrzlice, vzdrževanja reda, skrbi za pravilno obveščeno, za splošno disciplino, kar bo osnova dobre pripravljenosti.

Vsaka omahovanja, neredi bodo vse prej kot koristna za dobre rezultate pri delu in dobro pripravljenost za obrambo.

Take in podobne ugotovitve so bile prisotne na sestanku ZK osnovne organizacije TO Rečica. Seveda smo si na osnovi ugotovitev zadali smernice za delo organizacije.

Tand

O mladincih v DSSS

V marcu so se sestali mladi iz DSSS, katerih je po številu 13. Že nekaj let so se pripravljali, da bi ustanovili svoj aktiv, vendar jih prejšnja leta še toliko ni bilo. Sklenili so, da se bodo priključili k mladinskemu aktivu TO Rečica, kateri jih bodo uvedli v delo in akcije in skupaj bodo lahko več naredili.

Ob tej priliki pa bi tudi rada posvetila nekaj besed današnji mladi generaciji, čez katero se zabavljajo nekateri in tudi dajejo pripombe, da se npr. neolikano obnašajo. Starejši imajo svoje poglede na svet, mlajši pa seveda svoje in most prijateljstva bi morali vzdrževati tako mladi kot starejši.

Mladi vstopajo prvič v delovno organizacijo večinoma z optimizmom in voljo ter znanjem, ki so si ga pridobili na določeni šoli. Mi jih moramo v delovne procese in navade vpeljati tudi z veseljem in praviimi prijemi. Držalo bo, da je drugače v teoriji kakor v

praksi in to bo veljalo tudi vnaprej. Več se zaplete v praksi kot v teoriji, nastopijo problemi. Objektivno ocenjevati značaje v vseh starostnih obdobjih je sila težka zadeva. Vendar ni trud zaman, ko vcepimo mlademu delavcu veselje in voljo do dela ter pametne in zdrave odnose v kolektivu. Vsi smo enkrat začeli služiti vsakdanji kruh in prav je, da bi se sami spominjali takratnih zadreg in boječnosti, pri prvih korakih na delu. »Ta novi me ne pozdravlja,« pravi sodelavka. »Z veseljem bi te pozdravil, če ne bi spreševala po njegovi družinski zgodovini, ter preteklosti.« Na te besede ni rekla nič, nagubala je čelo in odšla po svoji poti.

Moramo tudi pohvalno izraziti svoja mnenja o mladih, pomoč jim moramo nuditi in tako ne bomo govorili, da je lena, lahkomiselnost in še kaj. Tako bomo res ohranjevali pravi most prijateljstva in razumevanja.

Pisali so o nas

O našem uspešnem poslovanju v letu 1979 je Gospodarski vestnik dne 6. 3. 80 napisal sledeče:

»Dobro so gospodarili

V LIP Bled so lani dobro gospodarili, dosegli so nad 870 milijonov din celotnega prihodka, kar je 51 odstotkov več kot v predhodnem letu oziroma 21 % nad načrtom. Tudi dohodek je ugodnejši kot v letu poprej, saj je ustvarjenega 296 milijonov din ali 49 odstotkov več in 19 odstotkov nad načrtom. OD so se v primerjavi z letom 1978 povečali za 31 odstotkov in so znašali v poprečju lani 7438 din na zaposlenega. Poseben uspeh so dosegli pri izvozu. Kar 20 odstotkov celotnega prihodka ali 36 odstotkov prodaje proizvodov odpade na izvoz. Izvažajo zlasti opazne plošče, pohištva in vrata. Največ izvažajo v Švico, Italijo, ZDA, ZR Nemčijo in Francijo. Polovico vsega izvoza je opravil sam LIP, polovico pa je bilo izvoženega preko trgovskih organizacij. Uvoz reprodukcijskih materialov – lepil za opazne plošče, žaganega lesa in furnirjev – znaša le 24 odstotkov izvoza. Ocenjujejo, da je k tako dobrim rezultatom gospodarjenja v LIP Bled največ pripomogla povečana produktivnost, saj je narasla za 9,8 odstotkov, deloma pa tudi spreminjena struktura v prodaji in ustrezne cene na zunanem trgu. Doma so cene surovinam hitreje narasle kot cene izdelkov. Po načrtu naj bi povečali proizvodnjo za 6 odstotkov. Veliko dela jih letos čaka pri že zastavljenih in tudi novih investicijah. Najprej so seveda na vrsti že začete investicije, kot je proizvodnja opaznih plošč v Bohinju. Povečati morajo skladišče na Rečici, v Bohinju in v Podnartu. Na novo bodo v Bohinju urejali kotlovnico, ki bo veljala 5 milijonov din. V novi preurejeni kotlovnici bodo uporabljali za kurjenje lesne odpadke, lubje ipd. Tako bodo prihranili pri stroških za mazut, manj pa bodo onesnaževali okolje. Menijo, da bo kotlovnica preurejena do konca letošnjega leta.

Tako pohvalo sta o gospodarjenju v naši DO pisala tudi »Delo« in »Glas gorenjske«.

Predsedniki osnovnih organizacij sindikata

TO TOMAŽ GODEC BOH. BISTRICA

Tov. Bijol Franc, roj. 4. 3. 1933 – lesni tehnik, se je zaposlil v naši TO leta 1952.

Do leta 1956 je delal na različnih delovnih mestih, nato je bil eno leto zaposlen na LIP Bled kot planer. Od leta 1957 do leta 1971 je bil na delovnih mestih žagovodje, vodje sredič in sušilnice, ter kot vodja gradbene grupe. Ko se je pričelo z obratovanjem v obratu ISO-SPAN je postal obratovodja tega obrata, kjer je še danes.

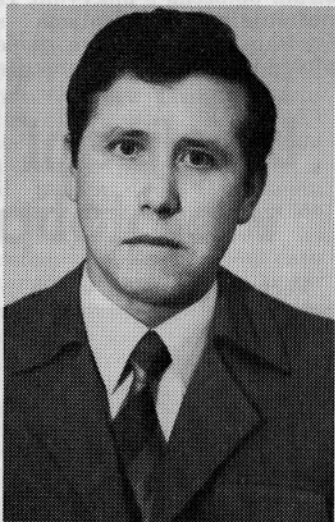

Funkcije, ki jih je opravljal so bile tajnik in blagajnik sindikalne podružnice, delal je tudi v samoupravnih organih TO in DO in je aktiven na področju KS.

TO Rečica

Anton KRISTAN, rojen 26. aprila 1939. leta je zaposlen na delovnem mestu kot mojster v obratu vrata, oddelek B4.

V TO Rečica se je Tone zaposlil leta 1972 kot strojni mizar. Takoj po zaposlitvi se je vključil v družbenopolitično delo, in sicer kot član izvršnega odbora sindikalne organizacije. Kasneje je sodeloval

in še sodeluje v raznih komisijah, kot delegat v SIS za zdravstvo, kot delegat v samoupravni delavski kontroli.

V privatnem življenju pa pridno sodeluje v prizadevanjih za razvoj kraja kot član sveta KS, kot član upravnega odbora gasilskega društva.

Na zadnji konferenci sindikalne organizacije je bil izvoljen za predsednika sindikalne organizacije TO Rečica.

V vodenju sindikalne organizacije in tudi na drugih področjih dela mu želimo kar največ uspehov.

TO PODNART

Tone REPE, rojen 26. novembra 1952, dela v TO Podnart kot vodja vzdrževanja in investicij.

V letu 1977 je prišel v našo delovno organizacijo in začel kot pripravnik – inženir v DSSS. Zaključil je I. stopnjo Visoke tehniške šole v Mariboru. Marljivo se je lotil vseh delovnih nalog in kmalu spoznal organizacijo in poslovanje našega podjetja.

Kot mladinec in študent se je v krajevni skupnosti Gorje aktivno vključeval v razne organizacije. 4 leta je delal kot predsednik v Radio klubu v Gorjah. Bil je tudi član upravnega odbora pri Občinski zvezi organizacij za tehnično kulturo.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Prestavitvev in prilagoditev zvočnih cilindrov za transport. Demontaža vseh elektropnevmatskih ventilov, pregled istih, čiščenje in ponovna montaža.

Obnova vseh vodil in vodilnih koles, ki služijo za transport modelov, kakor tudi vodička.

Obnova dvizne mize, transport modelov na dvizno mizo pa bomo opravili do konca maja.

Kompresor za zrak se je očistil in pregledal ter usposobil za nadaljnje delo.

Pri vsem tem delu delajo mehaniki iz kovinske delavnice, vzdrževalec iz ISO-SPAN, kateremu pomaga en delavec. Ne smemo pa pozabiti na električarje, saj so imeli dovolj dela, da so pregledali vsa stikala, kontaktorje in stikalne omare, jih očistili in nadomestili vse izrabljene in nesigurne elemente. Odklappjali in ponovno priključili vse elektromotorje, ki so bili v popravilu.

Ves dosednji opis se nanaša na popravilo in rekonstrukcijo strojev in naprav, je pa še ostala predelava modelov.

Pri predelavi modelov sodelujejo zaposleni iz ISO-SPAN, saj podreti in ponovno sestaviti okoli 900 modelov ni tako hitro in zahteva dosti časa.

Najprej je potrebno ločiti dna od okvirjev, nato pa se začne delo podiranja.

Dnom je treba ločiti jedra, ki so pritrjena s sponkimi vijaki, ki pa so tako zarjavela, da je potrebno glave zagostiti in odviti matic, ki so tako izjedene, da včasih ne odgovarja več ključ 17, temveč le še 16, ali celo 15 mm. Dna brez jeder nato obrežemo na ustrezne mere, jedra pa očelimo po zahtevi modela. Manjša jedra obrežemo na ustrezno mero, katero rabimo, dodatno pri oblikovniku 300. Tako pripravljena dna in jedra ponovno sestavimo in zvižajimo z vijaki, da so pripravljena za sestavljanje. Z okvirja modela najprej odstranimo pločevinasti vogalnik, katerega nato poravnamo, da je sposoben za ponovno uporabo. Nato okvir

predvidno razbijemo, da dobimo čimveč še uporabnih stranic in pregrad, iz katerih izpulimo žičnike in jih očistimo. Za ponovno sestavljanje uporabimo čela in uporabne stare stranice in pregrade ter nove stranice.

Vse nove elemente za modele so pripravili in izdelali v obratu pohištvo.

Model zbijemo z žičniki in vogale ojačamo s pločevinastimi vogalniki, pritrjenimi z lesnimi vijaki in žičniki.

Tako pripravljene modele sestavimo in zložimo v vrste, kot bodo zloženi med obratovanjem.

Od zaposlenih v obratu je delavec, ki stalno pomaga vzdrževalcu tudi sedaj samostojno, pod vodstvom vzdrževalca, opravljal delo na pnevmatskih napravah.

Drugi pa so po potrebi pomagali pri čiščenju in premikanju. Šofer viličarja je delal pri modelih, po potrebi pa vršil prevoze v delavnico in nazaj in v obratu.

Istočasno pa sta tudi kar po dva delavca v rementu – bolniški, tako da je bilo treba kar dobro poprijeti za delo, da bo vse izvršeno do postavljenega roka.

Pri vsem temu delu so bile izvršene tudi razne izboljšave, ki naj bi olajšale delo, kakor tudi popravila in produktivnosti.

Vlaganje in pritrnitev stropora naj bi se začelo vršilo zunaj, kjer se sedaj zlagajo ISO-SPAN, dokler ne bo zgrajen in urejen prostor.

Po sedanjem predlogu naj bi stropor vlagal v ISO-SPAN delavec na koncu traku, naslednji pa bi ga pritržil s sponkami, nakar bi se zlagal v pakete kakor dosedaj.

Pri vsem tem pa bo potrebna večja pazljivost od stiskalnice, pri poravnavanju stei do skladanja v pakete, prevozu z viličarjem in nakladijem za odpremo.

Rekonstrukcija v ISO-SPANU zahteva od vseh, ki ta dela opravljajo, veliko zavesti in samopremagovanja, da bo delo kvalitetno in pravočasno izvršeno.

Zahvaljujem se vsem sodelavcem za vložen trud pri tem delu.

Bijol Franc

Hrup je možno zmanjšati na dovoljeno mejo

Primer iz TO»TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica

Zvok ali hrup je del naše vsakdanjosti, zato ga le redko registriramo v vseh njegovih oblikah. Zahvaljujoči njemu nam omogoča, da se lahko pogovarjamo, nas obvešča in opozarja. V današnjem modernem času pa nam je zvok neveden. Mnogi zvoki so ovirajoči in nezaželeni, zato jih nazivamo z ropotom. V kakšni meri nas neki zvok ovira ni odvisno samo od vrste, ampak tudi od našega odnosa do njega. Zvok reakcijskega aviona ne zveni tako kot glasba, vendar je za njegovega konstruktorja prijeten. Dočim je za ljudi v bližini pristajalne steze oglušujoč ropot.

Zvok, ni nujno da je močan pa že ovira. Škripanje poda, izrabljena gramofonska plošča, ali kapanje vode iz pipe je lahko kot pravi grom.

Poleg tega pa je zvok lahko tudi škodljiv. Zvok aviona pri prebijanju zvočnega zidu lahko razbije steklo na oknih in povzroči odpadanje ometa. Medtem pa je najbolj nevarno, da zvok uniči zelo občutljiv instrument, predviden za zaznavanje istega – človekovo uho.

Zvok je definiran, kakor katera koli izmenjava pritiska (v zraku, vodi ali neki drugi sredini) ki ga človeško uho lahko zaznava. Navadni instrument za merjenje pritiska v zraku je barometer. Spremembe pritiska v zraku so prepočasne in jih človeško uho ne registrira. V kolikor pa je premikanje zraka hitreje – najmanj 20-krat v sekundi pa se že lahko zaznava s čutili, to je z ušesom.

Tako pridemo do števila nihanj v sekundi ali do zvočne frekvence, kot se to mednarodno imenuje. Področje frekvence ki jo človeško uho zaznava je od 20 do 20.000 Hz. Verjetno je večini poznana hitrost širjenja zvoka 3 sekunde na kilometer. To odgovarja hitrosti 1224 km na uro ali 340 m/sek. Tako smo spoznali hitrost in frekvenco zvoka, iz tega pa lahko dobimo njegovo valovno dolžino, ki znaša pri 20 Hz 17 metrov.

Najslabši zvok, ki ga človeško uho še lahko registrira je 20 milijonti del enega Paskala (Paskal je fizikalna enota za pritisk) 20 uPal (mikro paskala) je 5.000.000.000 manj od normalnega zračnega tlaka (ena atmosfera je 1 kg na kv. cm ali 10 ton na kv. m) Dovolj je čudno, da človeško uho lahko trpi zvok, ki je milijonkrat večji. Če bi se zvok meril v mikro paskalih

bi bil končni rezultat v zelo neprikladnih številkah. Zato se koristi takozvana Decibel skala. Ta skala začne z 20 uPa, kot ničlo ali začetka, oziroma referentnim pritiskom in jo definira z 0 dB. Tako pridemo do bolj pristopne skale izražene v decibelih, ki je v vsakdanji uporabi za določanje zvočnega pritiska.

Vsled ropota, ki je stalni spremljevalec vseh lesnoobdelovalnih strojev je le ta prisotnost na veliki večini delovnih mest. Po večletnem zasledovanju domačih in tujih materialov in načinov izvedb dušenja ropota smo prišli do proizvajalca folije na Švedskem pri firmi »Trelleborg«. Proizvajalec garantira pri res strokovni izvedbi zanesljiv uspeh.

Po predhodnem posvetovanju zastopnika iz Švedske in proučitvi njegovih napotkov, ter črpanja podatkov iz domače in tuje literature se je pristopilo k praktični izvedbi. Določili smo najbolj hrupni stroj – sekiro stroj. Po predhodni proučitvi tehnologije na predlog vodje oddelka tov. Bijol F. se je združilo tri stroje v določeni vrstni red na novo lokacijo. S tem je nastal večji prostor za manipulacijo ter omogočil izdelavo kabine za dušenje ropota. Načrte za omenjeno kabino so naredili naši konstruktorji, točneje tov. Vojvoda Lovro.

Kabina je iz štirioglatega cevastega profila iz zunanje strani obložena s pločevino. Iz notranje pa prepleljena s švedsko folijo, preko te pa še plošče iz tervola, ki so prekrile

z lukničasto pločevino. Vse delo in montaža je izdelek našega kovinskega obrata.

Kljub temu, da so nekateri bili prepričani, da ne bo zaželenih rezultatov je uspeh nad vsemi pričakovanji. Saj smo uporabili kombinacijo folije iz Švedske in domači tervol in dosegli iste rezultate.

Ko smo napravili meritve na več mestih v okolici stroja in pri samem stroju smo izmerili sledeče vrednosti:

1. Prostor pri sekiro stroju pred sanacijo 113 dB

2. Ženska garderoba zgoraj pred sanacijo 68 dB

3. Garderoba krojilnice spodaj pred sanacijo 65 dB

4. Vzdrževanje viličarjev pred sanacijo 62 dB

5. Pred prostorom na cesti pred sanacijo 88 dB

Po izvedeni zvočni zaščiti in prestavitvi strojev pa so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Prostor pri sekiro stroju po sanaciji 90 dB

2. Ženska garderoba zgoraj po sanaciji 64 dB

3. Garderoba krojilnice spodaj po sanaciji 58 dB

4. Vzdrževanje viličarjev po sanaciji 55 dB

5. Pred prostorom na cesti po sanaciji 80 dB

Iz zgornjih primerjav je razvidno, da je bil dosežen iskani uspeh. Padec ropota iz 113 dB na 90 dB je 23 dB, ali če vzamemo ropot 80 dB kot dovoljeni je potem padec za 70 %.

Na koncu pa bi sporočil, da je cena kabine z vsemi pripadajočimi materiali in montažo dosegla znesek 20.568,284 starih dinarjev. Vendar ta vsota ne sme biti kot strašilo temveč kot spodbuda, da se že pri projektiranju nabavi in uvedbi nove tehnologije misli tudi na humanizacijo dela.

Mirko Arh

Izboljšani pogoji dela v prototipni delavnici

Večletna želja po večjih in boljših prostorih se nam je dokončno le uresničila. Večkrat smo se selili iz prostora v prostor, sedaj pa smo končno dobili stalne delovne prostore ob stavbi proizvodnje oblog na Rečici (stara žaga). Določene materiale in eksponente smo imeli prislono kar ob zidu ali pa zasilno pokrito, tako da so bili izpostavljeni vremenskim nepravilnostim. Pri montaži sejmov v slabem vremenu smo to morali opraviti ne glede, če smo bili mi in vsi sejemski eksponenti mokri. Z adaptacijo oziroma prizidkom smo dobili nove prostore, imamo možnosti da izdelke in material primerno vskladimo, da na kamione nalagamo pod streho.

Smatramo, da je to za nas velika pridobitev.

Poleg prizidka smo dobili tudi novo stiskalnico. To je za našo delavnico velikega pomena, da lahko sami stiskamo, opravljamo preizkuse lepil, izdelujemo nove modele izdelkov in ne motimo proizvodnje. V naslednjem polletju, če ne bo kakšnih zadržkov, pa bomo dobili še čelilnik in mizarsko tračno žago. Tako bomo opremljeni z osnovnimi stroji, katere ima danes že vsaka delavnica.

Edina pomanjkljivost delavnice, kakor vse obstoječe stavbe je v tem, da prostori niso centralno ogrevani. Tudi to se bo v bližnji prihodnosti uredilo.

Franc Žerovec

Poškodbe pri delu v porastu

Ponesrečeni, še posebno težje razmišljajo o poškodbi, vzroku, odgovornosti, o svojem pravilnem ali nepravilnem ravnanju, ravnanju sodelavcev šele po nesreči. Razmišljanje je tembolj temeljito, če je nesreča hujša – nepopravljiva.

Človek se v trenutku znajde pred vprašanjem, ali bo še mogel opravljati svoje delo, svoj poklic, ali bo morda moral pričeti znova.

Po nesreči, ko človek zagotovo ve, da bo postal invalid ali se z možnostjo invalidnosti še otepa, natančno razmišlja, kako bo uporabljal vsak delček prsta, roke in noge, ali bo poškodba očesa imela posledico, ali se bo še lahko vključil v čimnormalnejše življenje.

Vse to pa bi v večini primerov preprečil le z majhnim premislekom pred nesrečo, odgovornim ravnanjem pri delu, tako za svojo varnost in varnost sodelavcev.

V letu 1979 je bilo 85 poškodb ali 7 več kot v letu 1978.

Poškodbe pa v TO:

– Tomaž Godec	
– Boh. Bistrica	38 izgubljenih dni, 443 zaposlenih 490
– Rečica	22 izgubljenih dni, 202 zaposlenih 307
– Podnart	17 izgubljenih dni, 382 zaposlenih 83
– Mojstrana	5 izgubljenih dni, 43 zaposlenih 56
– Trgovina	
– DSSS	3 izgubljenih dni 41 zaposlenih 84

Skupaj izgubljenih dni 1111

Zaradi poškodb so bili v povprečju skozi vse leto 1979 odsotni od dela 4 delavci.

Način poškodb so tako različni, da je njih zniževanje možno le s prizadevanjem vseh zaposlenih.

Znanje zaposlenih o varstvu pri delu je precej na nizki stopnji, kar se kaže še posebno pri delavcih, ki se pripravljajo za pridobitev PK.

Kakšno pa je to znanje pri ostalih, pa bomo ugotavljali še v prvi polovici tega leta, ko bo opravljen preizkus znanja iz varstva pri delu vseh zaposlenih.

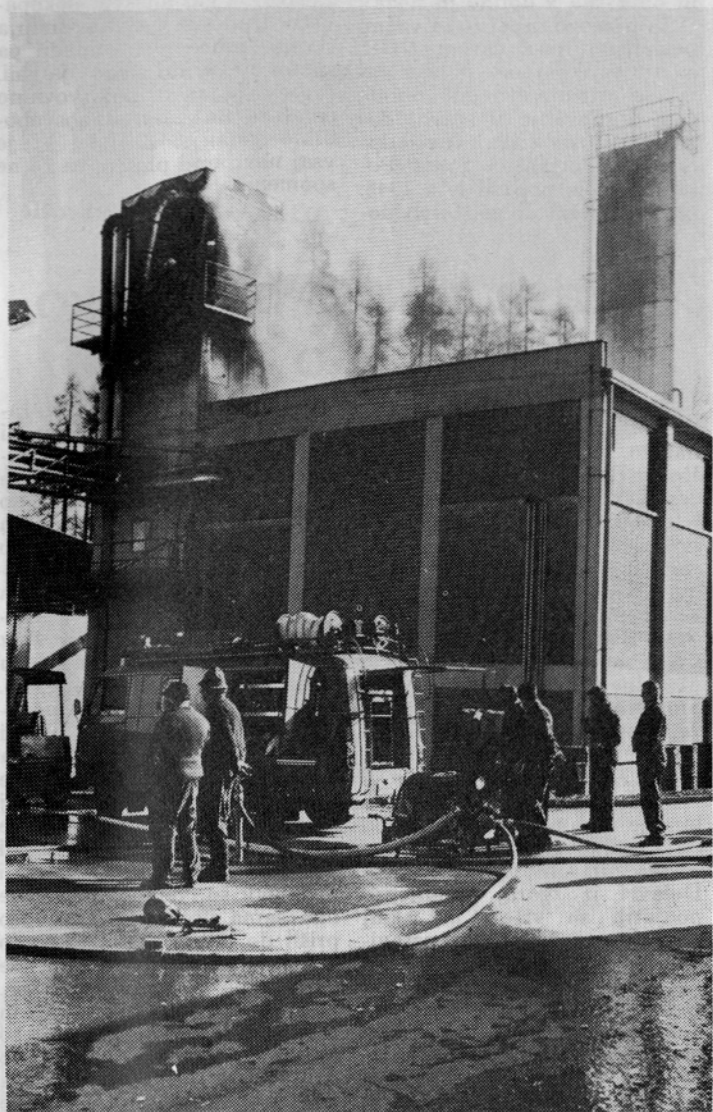
SI

Rekonstrukcija prototipne delavnice

Na Rečici je gorelo

Požar v silosu

Dne 26. 2. 1980 ob 13,50 je nastal požar na silosu ob kotlovnici.

Požar je nastal v silosu kotlovnice, ki ima na vrhu filtersko enoto s 108 filterskimi vrečami, ki so v požaru v celoti pogorele. Požar je imel za vzrok tudi manjšo prašno eksplozijo, ki je na silosu odprla eksplozijske lopute.

Takoj po odkritju požara je stopila v akcijo požarna enota Industrijskega gasilskega društva LIP Bled - TOZD Rečica in požar sprva omejila in kasneje pogasila. Požar je bil javljen tudi Gasilskemu društvu Bled, ki je takoj prišlo na kraj požara, vendar ni posredovalo, ker je v tem času domača požarna enota požar

pogasila. Pri gašenju so sodelovali tudi ostali člani kolektiva.

Vzrok požara je zelo težko definirati. Predpostavlja se, da je skozi transportni ventilator, ki transportira lesne odpadke v silos, prišel kovinski predmet, ki je lahko zaradi velike hitrosti ob udaru ob drug kovinski del povzročil iskro, ki je zanela požar v silosu. Silos je namenjen za siliranje suhih lesnih odpadkov v obliki žagovine, skoblancev in tudi prahu.

Druga predpostavka vzroka požara bi lahko bila iskra iz dimnika kotlovnice, ki se nahaja v neposredni bližini, vendar je ta možnost manjša, ker so filterske vreče pod tlakom in iz njih piha zrak. To pihanje preprečuje, da bi iskra prišla v bližino vreč.

Takoj po gašenju se je pristopilo k sanaciji škode v cilju, da se čimprej vzpostavi stanje, ki bi omogočilo proizvodnjo.

Seminar iz varstva pri delu

V sodelovanju z Zavodom SR Slovenije za varstvo pri delu smo organizirali seminar in preizkus znanja iz varstva pri delu za vodstvene in vodilne delavce. Izveden je bil v treh skupinah.

Prvi seminar je bil 26. januarja 1980 na Bledu za kandidate, ki seminarja in preizkusa znanja še niso opravili.

Drugi in tretji seminar je bil v februarju 1980 in je bil namenjen tistim, ki so že opravili preizkus znanja pred več kot dvema letoma. Skupaj je bilo 85 udeležencev.

Na seminarju so se seznanili s pravnimi osnovami varstva pri delu in tehničnim varstvom.

Namen seminarja je bil, da se strokovni delavci seznanijo z novimi predpisi s tega področja in obnovijo osnovno znanje iz varstva pri delu.

Na mestu požara je ostala ekipa vzdrževalcev, potrebno število članov kolektiva in gasilcev, ki so uspeli popraviti poškodovane naprave tako, da se je, dne 27. 2. 1980, ob 6.00 uri pričela normalna proizvodnja. S tem se ugotavlja, da je proizvodnja stala le v popoldanski izmeni dne, 26. februarja 1980.

Na kraj požara je prišel prvo uslužbenec Milice Bled, občinski inšpektor za požarno varnost in uslužbenec Uprave javne varnosti iz Kranja.

Škoda, ki je nastala zaradi požara je ocenjena med 80.000 - 100.000,- din. V tem pa ni všteti izpad proizvodnje popoldanske izmene na dan požara.

Verjetno bo potrebno zamenjati tudi kompletno filtersko enoto, katera je bila v času požara vsa pod vplivom ognja in je sedaj le začasno usposobljena za delo. Orientacijska cena takšne enote je prib. 800.000,- din. **ML**

Poravnalni sveti

Že več kot leto dni poravnalni sveti v naši občini uspešno opravljajo naloge, ki jih imajo kot ena izmed oblik delovanja samoupravnih sodišč, zlasti pri obravnavanju lažjih kaznivih dejanj in sporov med občani.

Na območju naše občine deluje dvajset poravnalnih svetov v vseh krajevnih skupnostih. V minulem letu so skupaj obravnavali preko 96 zadev: kazniva dejanja zoper čast in dobro ime in kazniva dejanja lahke telesne poškodbe (39), premoženjsko pravne spore majhne vrednosti (12), odškodninske spore, mejne spore in služnosti, sosedske in druge spore. Šestindeset primerov so zaključili s poravnavo, devetindvajset pa neuspešno. Vzpodbudno je, da je procent poravnave precej velik, prav zato pa so postopki pred poravnalnimi sveti zelo hitri, saj je večina zadev rešenih že v enem mesecu.

Čeprav občani in krajanje ter družbenopolitične organizacije še vse premalo poznajo delo in vlogo poravnalnih svetov je vzpodbudno, da so prav občani neposredno predlagali preko 34% obravnavanih zadev. K pozitivnim rezultatom nedvomno prispevajo rešeni kadrovski in prostorski problemi. Le Kamna gorica in Stara Fužina se soočata s prostorskim problemom, v Mošnjah pa imajo težave pri administrativnih opravilih.

Tudi odnos strank do poravnalnih svetov je korekten, saj se razen v Kropi nad sodelovanjem ne pritožujejo.

Seveda je začetniških problemov še precej: predvsem se poravnalni sveti še premalo poslužujejo posvetovalne vloge sodišč, člani poravnalnih svetov čutijo tudi potrebo po strokovnem izpopolnjevanju in ne nazadnje bi krajevne skupnosti potrebovale le za nadaljne učinkovite delo poravnalnih svetov nekaj proračunskih sredstev.

Pa še tole. Poravnalne svete lahko oblikujejo tudi v TOZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Marljivi pionirji

V Zvezi pionirjev Jugoslavije so v letošnjem letu stabilizacije in varčevanja na vseh področjih sprejeli program, katerega naj bi v tem letu uresničili mladi pionirji z zbiranjem odpadnega materiala. Do konca leta predvidevajo, da bodo zbrali okoli 30.000 ton starega papirja in 10.000 steklenic. Zaključni rok te akcije, v kateri bo sodelovalo približno 3.000.000 pionirjev naj bo 27. 12. 1980 - za dan pionirjev Jugoslavije. Tudi druge akcije so si zastavili mladi. Pomagali bodo pri sezonskih opravilih in delih, npr.: pri žetvi in raznih trgavah, pri zbiranju knjig ter čiščenju okolice. Pomagali bodo tudi organizaciji Rdečega križa.

Pri vseh teh zastavljenih ciljih, pri načrtovanih akcijah pa jim bodo morali starejši pomagati, da bodo rezultati doseženi. Vsi člani SZDL in tudi delovne organizacije jim morajo nuditi potrebno pomoč.

Informacije Indok centra

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti Radovljica

Na zadnji seji skupščine sam. stanovanjske skupnosti Radovljica sta zbor uporabnikov in izvajalcev sprejela: zaključni račun skupnosti, finančni načrt za leto 1980, Poročilo o delovanju stanovanjske skupnosti, program za leto 1980, samoupravne sporazume in družbene dogovore, revalorizacijski faktor za stanovanja in hiše, vložene v stanovanjski sklad stanovanjske skupnosti za leto 1977 v višini 129,32 in za leto 1978 126,83.

Delegatska vprašanja in odgovori:

1. Delegacija LIP Bled, TO Rečica sprašuje, kaj je stro-

kovna služba samoupravne stanovanjske skupnosti Radovljica ukrenila v zvezi s predlogom, naj se poveže s strokovnimi službami SIS zaradi izgradnje spremljajočih objektov širšega družbenega pomena v novih kompleksih stanovanjskih gradenj s posebnim poudarkom na trgovinah, šolah, vrtcih.

Izvršni odbor SSS odgovarja, da ona ni pristojna za gradnjo spremljajočih objektov niti za to ne more uporabljati lastnih sredstev, čeprav si

prizadeva za oblikovanje celovitih sosesk.

Menijo, da je mesto dogovarjanja o celovitih soseskah v družbenopolitični skupnosti, posebej v zboru krajevnih skupnosti, ki sprejema tudi zazidalne načrte in naj vrši koordinacijo dela med posameznimi SIS.

2. Delegacija Iskre Otoče sprašuje, kdaj se bo začela gradnja prvega bloka v Posavcu, kjer bi moralo delo steči že leta 1979 ter koliko solidarnostnih stanovanj bo v naši občini podeljenih v tem letu.

Gradnjo v Posavcu načrtujejo v tem letu, odvisno od tega ali bo občinska skupščina potrdila manjši odmik od zazidalnega načrta ali pa bo moral ZUB Bled izdelati spremembo ZN.

V letu 1980 je že bilo podeljenih 16 solidarnostnih stanovanj, 5 v Mošnjah in 11 v Boh. Bistrici. V gradnji pa je 68 stanovanj na Jaršah in 136 v Cankarjevem naselju v Radovljici. Na Jaršah bo približno 30 solidarnostnih, v Radovljici pa 70 solidarnostnih stanovanj.

Tudi za gasilne aparate je določen rok pregleda, zato je potrebna kontrola

Zbor gorjanskih planincev

Gorjansko planinsko društvo je bilo ustanovljeno 26. maja 1929. leta. V teh 51 letih dela imajo veliko pokazati, posebej še v povojnih letih. Lani, 26. maja so ob petdesetletnici društva v avli osnovne šole bratov Žvan v Gorjah pripravili razstavo planinstva in jo popestrili s slikovno razstavo Franceta Breganta s planinskimi motivi. Organizirali so tudi srečanje planincev (pet društev), v avgustu v Radovni pri »Psnaku«.

PD Gorje, ta planinska organizacija, je prav gotovo najbolj množična in najbolj delovna na območju Gorij in njihovi silni delovni vnemi lahko zavidajo tudi druga planinska društva in če vemo, da vse to sloni na amaterskem delu celotnega članstva, je uspeh še večji.

PD Gorje je v povojnih letih prevzelo v oskrbo dom Planiko in tržaško kočjo na Doliču v dokaj slabem stanju. Obe ti postojanki sta pod vzožjem Triglava, na južni strani. Trmasti in delu vdani gorjanski planinci pa se tega dela niso ustrašili. Najprej so obnovili dom Planika, kasneje pa so se lotili tudi kočje na Doliču in so jo pred leti tudi povečali. Dozidali so kletne prostore, jedilnico in povečali zmogljivost ležišč na skupaj osemdeset. Pri obeh domovih so zgradili vodne rezervoarje s precejšnjo zmogljivostjo. Tako je vode dovolj, ne samo za potrebe gospodinjstva, temveč tudi za sanitarije ter pogon agregatov, ki daje potrebno razsvetlavo. Vsako leto so precejšnji stroški z deli rednega vzdrževanja, naredijo pa vedno kaj novega.

Postrežba v obeh postojankah je zelo dobra. Gostinci poznajo dobro in prijazno besedo in znajo nuditi dobro postrežbo. V lanskem letu je bilo obiska vpisanega v knjigo v domu Planika 9102, nočitev 3986, na Doliču pa obiska 8696 in nočitev 5868. Te številke so vpisane. Obiska pa je gotovo bilo še več, kajti vsak se ne vpiše v knjigo. Tiste nočitve, ki so bile kar po prostorih in po klopih zaradi prenatrpanosti, niso vštete. Oba domova sta bila odprta od 26. junija do sredine septembra. Vso prehrano in ostale potrebščine za oskrbo domov prinašajo s konjiči iz oddaljene Krme po ozkih kozjih nevarnih stezah, kar pa je tudi precej drago in prav zato bo dobrodošla tovarna žičnica.

Planinsko društvo Gorje ima danes 850 članov, od tega 117 mladincev in 123 pionirjev. Imajo mladinski odsek, ki ga uspešno vodi Jože Kosmač in pa alpinistični odsek, ki ima pet alpinistov in štiri pripravnike. Svoje prostore imajo v domu Partizana. V tem domu bodo dovolili planincem shraniti arhivsko gradivo, kajti danes je vse to spravljeno pri posameznikih, kar pa seveda ni najbolj ugodno.

Društvo ima obe ti visokogorski postojanki tudi zavarovani in sicer v višini 8.205 tisoč dinarji, kar ni majhen znesek in tudi plačilo te zavarovalnice ni malo. Iz poročil je bilo slišati o finančnem stanju društva in zaključna bilanca poslovanja je dokaj ugodna, kar potrjuje uspešno delo gorjanskih mladincev.

Že to leto namerava PD Ljubljana – matica z gradnjo tovarne žičnice iz Krme do Kredarice, tik pod Triglavom, kajti dom na Kredarici bodo povečali. Tovarna žičnica bo imela od Kredarice še dva kraka in sicer prvega proti Staničevemu domu, drugi pa naj bi peljal proti Planiki. Ta investicija bo precej draga, toda odpadli bodo vsi današnji

draži prenosi. Sredstva za to gradnjo se zbirajo od cestnih obveznic, sicer pa bo morala biti prisotna tudi širša družbena solidarnost.

Ob koncu zбора so bili sprejeti sklepi in naloge društva, ki jih čakajo v tem stabilizacijskem letu. Izvoljen je bil tudi nov upravni odbor in za bodočega predsednika je bil ponovno izvoljen dosedanj dolgoletni predsednik Matija Klinar, ki je prav te dni slavil svoj osemdeseti rojstni dan in se mu je društvo oddolžilo za dolgoletno uspešno delo z

oljnim portretom doma Planike, ki ga je tolikokrat obiskal. Darilo društva je prejel za 75-letnico življenja tudi Stan-ko Dežman, ki kljub letom še vedno skrbno pazi na gorska pota, markira ter menjava zastarele kline in žične vrvi po južnem pobočju Triglava ter skrbi za varno hojo planincev.

Predsednik KS Gorje, tov. Peter Sekloča pa je izročil odlikovanji tovariša Tita Matiju Klinarju, red zaslug z bronastim vencem in Lojzetu Janu red dela s srebrnim vencem. Čestitamo!

Jože Ambrožič

Društvo upokojujencev Gorje Zasip

V nedeljo, 23. 3. 1980 se je vršil v Gorjah občni zbor društva upokojujencev Gorje-Zasip. Društvo ima nekaj čez 400 članov, udeležba na zboru pa je bila dokaj slaba, 47 je bilo navzočih. To pa je dobrih 10%.

Člani upravnega odbora so podali izčrpana poročila za zadnje mandatno štiriletno obdobje. Kar 21 izletov v znane in neznane kraje so priredili. Nasploh je bila dejavnost društva aktivna, zato ni bilo nobenih sprememb pri volitvah novega upravnega odbora. Na zboru sta bila prisotna tudi zastopnika pokojninskega in invalidskega zavarovanja iz Radovljice in iz Ljubljane, ki sta tolmačila novi zakon o pokojninskem in

invalidskem zavarovanju, kateri bo v kratkem sprejet.

V novem delu naselja spodnjih Gorij se predvideva gradnja stanovanjskega bloka, ki bo namenjen le upokojujencem. V pritličju je prostor za pogovore in srečanja upokojujencev. Denar za to gradnjo je zagotovljen, Alpdom še ni pripravil celotne dokumentacije, imajo pa gradbeno in lokacijsko dovoljenje. Ker se gradbene usluge stalno večajo oziroma dražijo, je bil sprejet sklep, da se napravijo ustrezni koraki, da se bo z gradnjo čimprej začelo.

Ob zaključku pa so dobili vsi člani upravnega odbora priznanja za vestno in požrtvovalno delo.

Ambrožič Jože

Štefan Mitri – partizanski očka

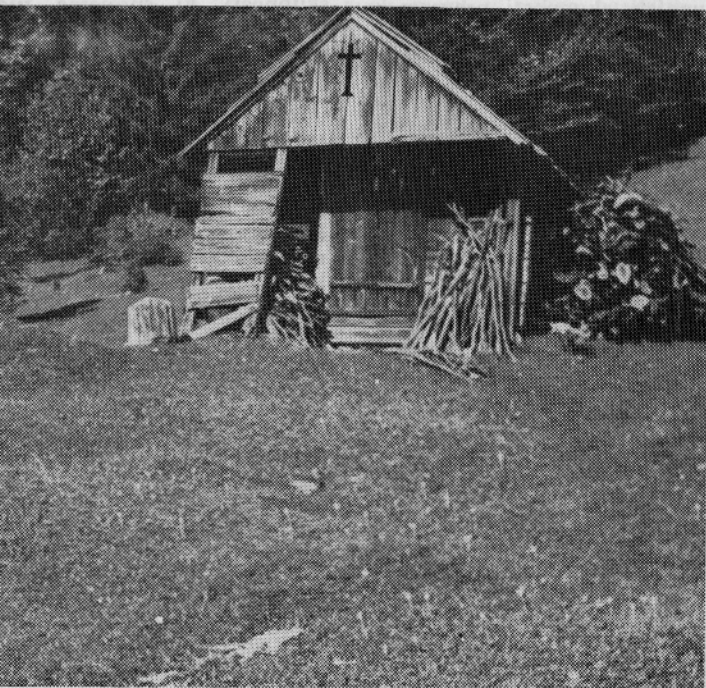
Ko stopamo do Figovca na Stari Pokljuki dalje v temne bogate smrekove gozdove, kaj kmalu naletimo na Postojnarjevem rovtu v Fajfarici na lično kočjo, ki je značilna za senožeti Stare Pokljuke. V tej koči je bival že pred vojno samotar Štefan Mitri, ki je bival tedaj preko celega leta. Za prve partizane na Pokljuki je bil Štefan Mitri pomemben, saj je bil prvi, ki je navezal tesne in zanesljive stike z njimi. Partizani so ga upravičeno imenovali kar partizanski očka.

Mitri je bil doma s Primorske. Že leta 1922 je prišel na Staro Pokljuko in se nastanil v kočici na Postojnarjevem rovtu. Bil je velik prijatelj narave. Divjačine je lovil le toliko, kolikor je potreboval hrane.

Ker ni imel jugoslovanskega državljanstva, so ga žandarji leta 1932 aretirali in predali italijanskim oblastem. Nekaj časa je nato živel pri svojem bratu v Postojni, nakar je znova pobegnil in se vrnil na Staro Pokljuko.

V svoji kočici na Postojnarjevem rovtu ali v neposredni bližini je imel vedno skrite puške. Zaradi tega so ga večkrat preiskovali, toda nikoli niso ničesar našli. Puške je imel skrite kar med drvimi, ki jih je sušil nad preprostimi odprtim ognjiščem.

Štefan je prvi navezal stike s partizani in uspešno opravljal to nalogo vso okupacijo, ne da bi bil le enkrat prijat ali izdan. Tudi po večkrat na dan je bil pripravljen iti v dolino. Na eno nogo je šepal, imel je trdo ko-

Mitrijeva kočja na Stari Pokljuki (foto Ambrožič)

leno, zato je vedno hodil s palico, ki pa je bila votla. V njej je Mitri prenašal razno pošto in obvestila v dolino in nazaj.

Za njegovo uspešno in važno poslanstvo med časom NOB, so mu po vojni naše oblasti dale vse priznanje in mu nudile tudi stanovanje v stavbi današnjega urada krajevne skupnosti v Gorjah. S Stare Pokljuke se je preselil leta 1946, pa ni vzdržal dolgo. Silno do-

motožje po Stari Pokljuki in njeni naravi ga je privedlo do tega, da si je vzel življenje. Počiva na gorjanskem pokopališču. Danes se ga ne spominja skoraj nihče več, mladi pa sploh ne vedo, kdo je bil, čeprav je tako požrtvovalno delal za naše narodnoosvobodilno gibanje. Zaslužil si je vsaj nagrobno ploščo, če že ne spomenika!

Jože Ambrožič

Težave z novo bohinjsko cesto

Načrtovalci nove ceste med Bledom in Bohinjem so imeli nalogo, da se je treba izogniti Boh. Beli, saj je pomenila cesta skozi to vasio že dolga leta »pravo ozko grlo« v vsem prometu proti Bohinju. To pa je pomenilo, da je treba misliti na novo traso v dokaj težkem terenu in kar dvakrat prečkati Savo Bohinjko. S sodobno tehniko so delavci Gradbinca, Metalne in Geološkega zavoda Slovenije premagali vse težave. Mostova stojita in kaže, da se bomo po novi cesti mogoče peljali že v tem letu.

Pred lanskem, posebej pa lani je bilo pod Boh. Belo ob Savi veliko gradbišče, ki ga s ceste niti ni bilo opaziti. Delavci iz zgoraj omenjenih podjetij so vrtali in iskali najboljše možnosti za postavitev stebrov za oba mosta. Prvi naj bi povezal cesto pred Boh. Belo na drugi breg Save pod Jelovico in drugi nazaj na obstoječo traso pri Obrnah. Le tako se je bilo lahko izogniti težavam v vasi na Boh. Beli. Vrtali in kopali so vse bolj globoko in nikakor niso mogli do trdnega terena, ki bi bil sposoben zdržati temelje mostov. In kot pravijo, so morali navrtati kar do 43 m globine, da se jim je posrečilo to, kar so načrtovali. Prvi most je okoli 15 in drugi nad 20 m iznad Save. Na betonske stebre, ki danes že stojijo, pa bodo položili železno konstrukcijo, narejeno v delavnicih mariborske Metalne. Končno se je do sedaj dobro končalo. Ni kaj dosti spraševati za stroške, ki so pri teh težavnih delih nastali.

In ko so vaščani na Boh. Beli spremljali gradnjo te nove ceste, ki si jo tudi želijo, so se mnogi še spomnili pripovedovanja prednikov o gradnji bohinjske železnice pri Boh. Beli. Le redki pa se tega še

spominjajo. Ali niso tudi takrat načrtovalci in graditelji na Boh. Beli naleteli na podobne, mogoče tudi enake težave? Ali ni bilo potrebno spremeniti celo vse načrte in traso zaželene železnice? Ko so pred nekako 80 leti ali točneje leta 1903. začeli graditi na Boh. Beli železnico, so se najprej lotili vrtanja predora iz Boh. Bele proti Zaki na Bledu in takoj nato še nad Boh. Belo. Zanimivo je, da so imeli podoben načrt kot danes, v bližini sedanje postaje naj bi bila speljana železnica preko Save in prav tako pri Obrnah nazaj na levi breg. Vendar ko so se lotili velikega mostu, so morali strokovnjaki popustiti. Vrtali in kopali so, vendar povsod je bila sama ilovica. Nikjer niso prišli do dobre podlage. Kako globoko so prišli takrat, se danes ne spominjajo več. Takrat pač ni bilo takšnih tehničnih pripomočkov kot so na voljo delavcem danes. Delo so opustili, lotili so se novega načrta, s katerim so železnico položili v nov predor. Tudi tu ni šlo brez težav, saj je vse pobočje zelo plazovito. Kot je zapisal kronist: jim je lomilo tudi do en meter debele hlode in pilote kot vžigalice in jih stiskalo kot bi bili iz masla. Da bi ta predor zdržal, so ga zavarovali s tremi oboki. Takratni strokovnjaki pa so menili, da zanj ni nevarnosti, da pa bi lahko zdrsnil z zemlje in pobočjem vred nekoč v Savo.

Še ena podobnost je s takratne železnice: Gostilničarji in trgovci je niso bili veseli, saj je promet šel mimo Boh. Bele, mimo vasi. Prav tako bo sedaj, vsi se bodo peljali zopet mimo vasi. Ta pa bo dobila svoj mir in varnost, ki si ga danes verjetno bolj žele.

B. Benedik

Nekoč in danes

Nekoč je bila žaga v privatni lasti, v dobrih dvajsetih letih pa je prerasla v TO Podnart, LIP Bled.

Osem let je minilo, kar sem se poslovil od tega kraja, kjer sem delal in tudi stanoval blizu žage. V letu 1957. sem se zaposlil pri MLIP Jelka. Tedaj so bili drugačni pogoji dela in tudi precej težavni. Žagalnico je poganjala reka Sava. Po nekaj metrih dolgih tračnicah smo vozili hlodovino do žagalnice. Pri malici toplih obrokov nismo poznali, delavci so se gnetli v brusilnici ali celo zunaj na prostem. Postopoma pa se je vse boljšalo. V letu 1962 smo dobili topel obrok in tudi pogoji dela ter delovni procesi so se izboljšali. Žagalnico je poganjal že motor. Tedaj se je povečalo tudi skladišče za kope. Zraven tega skladišča pa so zgradili novo žagalnico, ki je v letu 1966 začela obratovati. Potem se je povečalo tudi število delavcev in proizvodnja je stekla. Spo-

mnim se, da nas je bilo 1957. leta vsega skupaj le 15delavcev.

mного se je že spremenilo v osmih letih. Ko sem bil nazadnje v Podnartu, sem te spremembe dobro opazil. Nekdanjim sodelavcem sem pripovedoval o življenju, ko sem kakor nočni čuvaj imel dosti odgovornosti. Pazil sem tudi na nočne transportne vlake. Zdelo se mi je, da sem kakor stražar na stražnem mostu, vedno buden in pripravljen.

Rad se vračam v Podnart, kot upokojenec in ko se povzpnem na obronke vzpetin, se mi nudi na žagalnico prav lep razgled. Tako tudi vem, da nisem še pozabljen, čeprav nisem več v delovnem kolektivu. Marsikdo se v letih upokojitve odtuji od nekdanjih sodelavcev in podjetja. Zato mislim, da delamo prav tisti, ki se vračamo na krajše ali daljše obiske in tako obnavljamo stike prijateljstva in se zanimamo za razvoj in delovno življenje kolektiva.

R. Primožič

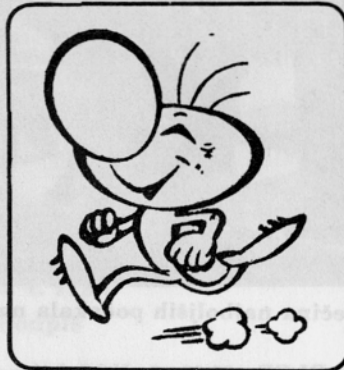

V TO Rečica so pričeli uporabljati regalno skladišče s pomočjo štiripotnega viličarja

Vem, da pride

Prišel bo mimo
Dan s soncem.
Z rožami v naročju.
Ptice bodo gnezdile
v laseh. Stopil bo
z nogami, polnimi
črne prsti, svežo
zemljo bo nesel,
ki kar dehti in
kliče za vetrom.
Megla se razgublja,
dan se zbudi.
Prišel bo mimo –
vedno se vrača –
Pela mu bom pesmi,
ki niso kar tako –
brez srca, pesem,
ki se na pamet
naučiti ne dá.
Za rože dve ga bom
prosila, eno, obljubljeno
od lani. Eno za jutri,
ko bo Dan že mimo
s soncem daleč odšel...

Vesna

DRAGI FRANČ'L

Ko si se pred leti poslovil od svojega delovnega mesta smo ti želeli, da bi po napornem delu, ki te je spremljalo skozi življenje, živel še mnogo let. Ko smo zvedeli za tvojo težko bolezen smo spoznali, da samo tebi enaki lahko tako tiho prenašajo bolečine življenja. Že v mladosti in v kasnejših letih si spoznal, kako trdo in neusmiljeno je življenje. Še kot otrok si moral zapustiti svoj dom in si z delom pastirja in hlapca služil svoj vsakdanji kruh. Namesto veselih otroških let, topline doma in brezskrbnega življenja si mnogo prezgodaj spoznal krivico tedanjega časa.

V najtežjih letih naše zgodovine si se odzval klicu zatiranih in se na Jelovici, Primorskem, Benečiji in v Karavankah hrabro bojeval za svobodo, po kateri je napredni svet hrepenel. Trdo delo, neizprosni boj in hrepenenje po svobodi te je kalilo v moza, zato ti nobeno delo ni bilo težko. V letih po osvoboditvi si se preselil v vas Vošče in si osnoval svoj drugi dom. Tu si doživljal v krogu svojih najdražjih najbolj srečne dneve življenja. Tvoj delavnik je trajal od jutra do večera, doma, na polju in v gozdu. Tudi v zimskih mesecih nisi našel počitka. Vsako jutro si se zgodaj odpravil v Jelovico in se kot voznik vračal proti večeru domov. Bogat z delovnimi izkušnjami si se zaposlil v gozdarstvu in kasneje pri našem podjetju. Vajen trdega dela si hitro obvladal vsa opravila, ki so ti bila zaupana. Vsako delo si opravljal sproščeno in z veseljem. Pri svojem delu si bil natančen, do sodelavcev pa tovariško uslužen. Kot človek in prijatelj si bil izredno skromen, pošten in delaven. Tudi v letih upokojitve si nadaljeval s trdim delom, z željo, da bi ustvaril svoji družini lepše življenje in nudil svojim najmlajšim to, za kar si bil sam prikrajšan.

Dragi Franc'l, prezgodaj si nas zapustil. S teboj smo izgubili iskrenega družabnika in sodelavca.

Hvala ti za vsa dela, ki si jih opravil. Odkritosrčen, delaven in pošten boš ostal v našem spominu.

V slovo

Čufer Francu

Zopet je prišla v naš kolektiv žalostna novica, da smo izgubili dolgoletnega sodelavca in to enega tistih, ki so prišli k nam na delo kmalu po končani vojni. Tov. Čufer Franc se je v naši TO zaposlil že leta 1947 in delal med nami 25 let, vse do leta 1972, ko je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen. Med nas je prišel v času, ko se je obrat obnavljal in bilo je potrebno krepko prijeti za delo, nimalokrat tudi v prostem času. Ves svoj čas dela je opravil v žagi, poznali smo ga kot jarmeničarja. Svoje delo je opravljal vestno, bil je dober delavec, ter sodelavec. Vedno je rad nudil svojo strokovno, kot drugo pomoč svojim sodelavcem, predvsem mlajšim. Gibal se je med nami takorekoč do zadnje ure svojega življenja, saj je zvesto zasledoval naše delo in napredek. Bil je tudi dolgoletni aktivni član našega gasilskega društva.

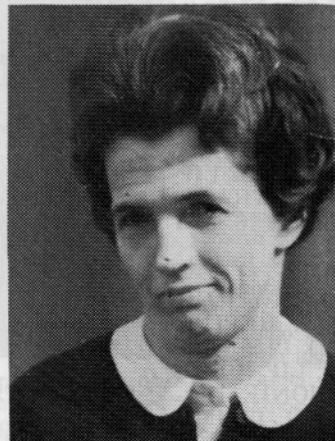
Njega sicer ne bo več med nami, toda uspehi njegovega dela so ostali in ti nas bodo vedno spominjali nanj.

Upokojili so se

Silva TORKAR je v naši delovni organizaciji delala polnih 32 let. Opravljala je dela v posrednih službah, veliko let kot obračunovalka osebnih dohodkov. Poleg rednega dela je bila veliko let tudi družbenopolitična delavka. V povojnih letih obnove in izgradnje naše domovine je aktivno delovala v organizaciji mladine, ZK in sindikata. Pri svojem delu in osebnem življenju je bila veskozi aktivna, poštena in med sodelavci priljubljena. Kot vsa leta svojega dela v naši TO je šla v pokoj tiha in skromna.

Viktor ŽNIDAR se je zaposlil v naši TO 1. 8. 1972 leta. Pred zaposlitvijo v naši delovni organizaciji je bil zaposlen kot gozdni delavec pri GU Pokljuka. Vsa leta je delal kot hodar na skladišču hlodovine. V letu 1979 je nenadoma težko zbolel in se je zaradi zdravstvenih razlogov moral 31. 1. 1980 invalidsko upokojiti.

Vsi zaposleni v TO Rečica se obema še enkrat najlepše zahvaljujemo za njun prispevek, ki sta ga vsak po svojih močeh prispevala za razvoj naše TO. Obema želimo še mnogo zdravja in sreče in da bi še dolgo uživala v krogu svojih najbližjih.

Francka Kos se je zaposlila v TO »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica dne 18. 5. 1953, sprva kot delavka pri izdelavi zabojev, nato pa v obratu opažnih plošč, ko je le-ta pričel z obratovanjem. Delala je na različnih delovnih mestih, največ pa na vezavi elementov. Pri delu se je ponesrečila in je postala invalid II. kategorije. Kljub rahlemu zdravju in invalidnosti je svoje delo po svojih močeh opravljala vestno in prizadevno, med svojimi sodelavci je bila priljubljena. Njeno vestnost in prizadevnost velja omeniti tudi za prva leta njenega prihajanja na delo, saj je na delo morala hoditi peš iz Koprivnika, ker ni bilo prevoza, niti ni mogla takoj dobiti stanovanja bližje delu. Peš je morala hoditi ne glede na vremenske pogoje, ko je zapadel sneg je morala tudi po tri ure preje od doma, da je prišla pravočasno na delo. Kot invalid II. kategorije je delala na krpanju opažnih plošč vse do letos, ko je zaradi slabega zdravja bila invalidsko upokojena. Njeni sodelavci ji ob odhodu v pokoj želimo še mnogo zdravnih in srečnih let in čimveč medsebojnih srečanj.

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC MAREC 1980

	delavcev	učencev v poklicnih lesnih šolah
TO Tomaž Godec	478	10
Bohinjska Bistrica	307	9
TO Rečica	59	3
TO Mojstrana	79	1
TO Podnart	26	
TO Trgovina	87	
DSSS	1036	23

Rodili so se:

RATEK Ivanu (TO Rečica) – hči
– hči FARTEK Heleni (TO Tomaž Godec) – hči
SAVIĆ Milutinu (TO Podnart) – sin

Zahvala

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža in očeta

ČUFER FRANCA

smo dolžni se iskreno zahvaliti vsem članom kolektiva LIP Bled, predvsem pa članom TO »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica za podarjeno cvetje, izražena sožalja in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

žena Pavla
hčerki Dragica in Jožica
sin Franci

Zahvala

Ob boleči izgubi najine drage mame Antonije Por se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, za podarjeni venec ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala godbi na pihala Gorje za občuteno zaigrane žalostinke.

Še enkrat iskrena hvala za vse!

Sinova Ivan Por, Marjan Krničar z družinama

Zimsko-športne igre GLG Bled

REZULTATI

TEKI

Moški do 30 let

1. LAPAJNE Mirko, LIP BLED, 11.13,64; 2. NASTRAN Tone, ALPLES, 11.21,64; 3. PFAJFAR Franc, ALPLES, 11.38,37; 4. FAJFAR Ivan, ALPLES, 12.01,37; 5. ARH Samo, LIP BLED, 12.19,20; 6. ŠIMNIC Franc, LIP BLED, 12.25,35; 7. RANT Silvo, GRADIS - LIO, 13.44,98; 8. KRAVANJA Alojz, LIP BLED, 13.53,03; 9. BEDEKOVIČ Klemen, JELOVICA, 14.07,91; 10. JARKOVIČ Tomaž, LIP BLED, 14.33,74. KOBILICA Stanko LIP BLED 14.41,64 12 LUSKOVEC Alojz LIP BLED 14.43,39 14 PRIMOŽIČ Drago LIP BLED 15.57,62 16 PIKON Janez LIP BLED 16.15,70 18 KRAIGHER Ciril LIP BLED 16.38,55

Moški nad 30 let

1. KOBILICA Pavel, GG BLED, 11.13,56; 2. REPINC Viktor, LIP BLED, 12.55,14; 3. LAPAJNE Franc, LIP BLED, 13.02,38; 4. STANONIK Pavle, GRADIS - LIO, 13.51,33; 5. KALAN Jože, ALPLES, 13.54,76; 6. OBLAK Ciril, GRADIS - LIO, 13.59,80; 7. CEFERIN Milan, ALPLES, 13.59,88; 8. GARTNER Jakob, ALPLES, 14.00,71; 9. REPINC Tine, LIP BLED, 14.08,27; 10. VOJVODA Lovro, LIP BLED, 14.44,59. 12 REPINC Ciril LIP BLED 16.11,85 13. MALEJ Metod, LIP BLED 18.11,02.

Ženske do 30 let

1. POLJANEC Kati, LIP BLED, 9.37,40; 2. ŠOLAR Stanka, ALPLES, 10.06,87; 3. JAN Urška, LIP BLED, 10.17,30; 4. POTOČNIK Poldka, LIP BLED, 10.30,83; 5. BUKI Anica, ALPLES, 10.37,89; 6. ŠIFRER Ana, LIP BLED, 10.38,46; 7. KOS Lijana, GG BLED, 10.41,92; 8. STANONIK Janja, GRADIS - LIO, 10.51,34;

Ženske nad 30 let

1. RISTIČ Albina, LIP BLED, 9.52,03; 2. CERKOVNIK Polona, LIP BLED, 10.39,54; 3. PRAPROTNIK Anica, LIP BLED, 11.11,47; 4. KAISER Jasna, LIP BLED, 11.43,12; 5. ŠMID Verona, ALPLES, 14.34,09.

Ekipno teki:

1. LIP BLED 48 točk, 2. ALPLES ŽELEZNIKI 36 točk, 3. GRADIS LIO ŠKOFJA LOKA 25 točk, 4. GG BLED 16 točk, 5. JELOVICA 12 točk, 6. GG KRANJ 7 točk, 7. ZLIT TRŽIČ 3 točke.

VELESLALOM

Moški do 27 let

1. HABJAN Miha, ALPLES, 31,13; 2. PINTAR Rado, ALPLES, 31,14; 3. TAVČAR Brane, ALPLES, 32,77; 4. CESAR Branko, LIP BLED, 32,89; 5. MLEKUŽ Ožbolt, GG BLED, 33,28; 6. ŠIMNIC Franc, LIP BLED, 33,69; 7. LAPAJNE Mirko, LIP BLED, 33,72; 8. BOŽIČ Milan, JELOVICA, 34,44; 9. EGART Viktor, ALPLES, 34,98; 10. ARH Samo, LIP BLED, 37,45. 14. ČOP Anton LIP BLED 41,25.

Moški od 28 do 35 let

1. RAVNIK Jure, LIP BLED, 31,36; 2. PREZELJ Mileno, ALPLES, 31,43; 3. BAJC Miro, GRADIS - LIO,

Čeprav je zeblo do kosti, je večina najboljših počakala na razglasitev rezultatov.

31,62; 4. BELE Igor, GG KRANJ, 33,29; 5. PIKON Janez, LIP BLED, 33,69; 6. OBLAK Alojz, LIP BLED, 34,02; 7. PINTAR Miha, ALPLES, 35,56; 8. JERMAN Dušan, ZLIT TRŽIČ, 35,59; 9. KOBILICA Stanko, LIP BLED, 35,62; 10. LUSKOVEC Alojz, LIP BLED, 35,81. 14. KRAIGHER Ciril LIP BLED 38,76 15. ULČAR Stojan LIP BLED 38,80

Moški od 36 do 45 let

1. ŠMID Janče, ALPLES, 30,55; 2. TROJAR Srečo, LIP BLED, 32,23; 3. GORTNARY Jernej, ALPLES, 32,39; 4. MIKLAVC Ivan, JELOVICA, 32,42; 5. PLEŠEC Miha, JELOVICA, 32,86; 6. AŽMAN Stanko, LIP BLED, 33,90; 7. KALAN Jože, ALPLES, 34,15; 8. REPINC Ciril, LIP BLED, 34,40; 9. STANONIK Pavle, GRADIS - LIO, 37,10; 10. CEFERIN Milan, ALPLES, 14 VOJVODA Lovro LIP

Moški nad 45 let

1. OMAN Anton, GRADIS - LIO, 35,20; 2. JENSTERLE Matevž, ALPLES, 39,83; 3. ZADNIKAR Viktor, ZLIT TRŽIČ, 39,83; 4. REPINC Viktor, LIP BLED, 41,92; 5. KRŽAJ Polde, GRADIS - LIO, 41,99; 6. JAMNIK Avgust, JELOVICA, 42,60; 7. ROŽIČ Jakob, GG BLED, 43,30; 8. ZUPAN Pavel, LIP BLED, 43,99.

Ženske nad 30 let

1. KAISER Jasna, LIP BLED, 36,64; 2. ŠMID Verona, ALPLES, 37,94; 3. URANKAR Marija, LIP BLED, 39,50; 4. ŠTURM Francka, ALPLES, 39,56; 5. STANOVNIK Marija, ALPLES, 39,78; 6. VEBER Anica, LIP BLED, 39,97; 7. AŽMAN Vida, GG BLED, 42,20; 8. OBLAK Smiljana, JELOVICA, 43,41; 9. ERŽEN Marinka, ALPLES, 43,63; 10. STARE Marija, LIP

Ženske do 30 let

1. STANONIK Janja, GRADIS - LIO, 33,17; 2. ŠIFRER Ana, LIP BLED, 33,33; 3. GARTNER Majda, ALPLES, 34,64; 4. ŽEMVA Mirjam, LIP

BLED, 35,38; 5. KOS Lijana, GG BLED, 37,51; 6. KRANJC Irena, JELOVICA, 39,35; 7. ORAŽEM Mila, SOZD GLG, 39,86; 8. TAVČAR Magda, JELOVICA, 40,57; 9. CUNDRIČ Marija, LIP BLED, 40,78; 10. KUSTEC Lidija, JELOVICA, 43,24. 11. CERKOVNIK Polona LIP BLED 44,79

Ekipno - veleslalom

1. ALPLES ŽELEZNIKI 85 točk, 2. LIP BLED 80 točk, 3. GRADIS LIO ŠKOFJA LOKA 50 točk, 4. JELOVICA ŠKOFJA LOKA 43 točk, 5. GG BLED 34 točk, 6. ZLIT TRŽIČ 22 točk, 7. AERO MEDVODE 20 točk, 8. GG KRANJ 19 točk, 9. SOZD GLG 14 točk.

Sindikavno prvenstvo LIP Bled v veleslalomu in tekih

REZULTATI

VELESLALOM

Moški do 27 let

1. CESAR Branko, DSSS, 29,44; 2. ŠTRAUS Marjan, TOMAŽ GODEC, 31,16; 3. ŠIMNIC Franc, REČICA, 31,26; 4. LAPAJNE Janez, TOMAŽ GODEC, 31,79; 5. Tomaž GODEC 32,51; 6. URBAS Zvone, MOJSTRANA, 32,54; 7. ARH Samo, REČICA, 32,77; 8. TRPINC Bojan, REČICA, 32,92; 9. GRILC Alojz, MOJSTRANA, 33,19; 10. STARE Zdravko, TOMAŽ GODEC, 33,35; 11. BEZNIK Tonček, REČICA, 33,74; 12. ČOP Anton, REČICA, 34,33; 13. KOREN Franc, REČICA, 35,09; 14. ZUPANČIČ Zdravko, REČICA, 36,10; 15. POR Bojan, REČICA, 41,92; 16. SVETLIN Jure, MOJSTRANA, 47,84; 17. REPINC Matevž, TOMAŽ GODEC, 52,35; 18. ZALOKAR Slavko, TOMAŽ GODEC, 53,32.

Moški od 28 do 35 let

1. OBLAK Alojz, TOMAŽ GODEC, 30,60; 2. PIKON Janez, TOMAŽ GODEC, 30,69; 3. ČUFAR Franc, PODNART, 31,04; 4. KOBILICA Stanko, REČICA, 31,62; 5. KRAIGHER Ciril, DSSS, 34,66; 6. GODEC Tomaž, TOMAŽ GODEC, 35,69; 7. PUC Tomaž, REČICA, 37,13; 8. LUSKOVEC Alojz, REČICA, 37,25; 9. NAGODE Stane, REČICA, 37,60; 10. ŽEMVA Anton, REČICA, 38,73; 11. ERČULJ Janez, DSSS, 44,85; 12. ROBIČ Peter, MOJSTRANA,

46,80; 13. KUŠAR Štefan, REČICA, 50,57; 14. ŠALAMUN Mitja, DSSS, 56,28.

Moški od 36 do 45 let

1. TROJAR Srečo, TOMAŽ GODEC, 29,24; 2. REPE Jaka, TOMAŽ GODEC, 30,08; 3. REPINC Ciril, REČICA, 31,39; 4. BLAŽEVIČ Henrik, DSSS, 32,02; 5. MILONIK Janez, MOJSTRANA, 33,36; 6. MENCINGER Viki, TOMAŽ GODEC, 33,62; 7. REPINC Tine, TOMAŽ GODEC, 34,26; 8. PINTAR Jože, TOMAŽ GODEC, 37,83; 9. JUSTIN Janko, REČICA, 40,24; 10. KRISTAN Anton, REČICA, 1,09,08; 11. SMUKAVEC Miro, DSSS, 1,22,38.

Moški nad 45 let

1. REPINC Viktor, TOMAŽ GODEC, 34,87; 2. LAP Franc, REČICA, 35,85; 3. MALEJ Metod, TOMAŽ GODEC, 38,60; 4. PIKON Franc, TOMAŽ GODEC, 1,01,05.

Ženske do 27 let

1. ŠIFRER Ana, DSSS, 32,01; 2. ŽEMVA Mirjam, REČICA, 32,64; 3. ODAR Mira, TOMAŽ GODEC, 38,64; 4. BENČINA Irena, DSSS, 44,02; 5. JAN Urška, REČICA, 1,17,92.

Ženske od 28 do 35 let

1. URANKAR Marija, DSSS, 37,38.

Ženske nad 35 let

1. KAISER Jasna, REČICA, 35,12; 2. VEBER Anica,

TOMAŽ GODEC, 37,95; 3. CERKOVNIK Polona, DSSS, 41,93; 4. RISTIČ Albina, TOMAŽ GODEC, 42,29; 5. STARE Marija, DSSS, 42,79; 6. MENCINGER Cilka, TOMAŽ GODEC, 56,07.

TEKI

Moški do 27 let

1. LAPAJNE Mirko, TOMAŽ GODEC, 11.01,63; 2. ARH Samo, REČICA, 12.11,61; 3. ŠIMNIC Franc, REČICA, 13.18,03; 4. KOREN Franc, REČICA, 13.45,58; 5. STARE Zdravko, TOMAŽ GODEC, 14.23,90; 6. LAPAJNE Janez, TOMAŽ GODEC, 14.26,42; 7. ČOP Toni, REČICA, 15.55,11; 8. TROJAR Srečo, TOMAŽ GODEC, 18.51,89; 9. SVETLIN Jure, MOJSTRANA, 24.52,74.

Moški od 28 do 35 let

1. KRAVANJA Alojz, TOMAŽ GODEC, 13.31,08; 2. JARKOVIČ Tomaž, REČICA, 13.57,81; 3. KOBILICA Stanko, REČICA, 15.03,90; 4. PUC Tomaž, REČICA, 15.52,09; 5. PIKON Janez, TOMAŽ GODEC, 15.54,03; 6. LUSKOVEC Alojz, REČICA, 16.29,11; 7. KRAIGHER Ciril, DSSS, 17.07,61; 8. PRIMOŽIČ Drago, DSSS, 19.03,83; 9. ULČAR Stojan, REČICA, 20.05,71; 10. ŽEMVA Anton, REČICA, 20.07,61; 11. MOZETIČ Miran, DSSS, 20.14,17; 12. ROBIČ Peter, MOJSTRANA, 20.30,41.

Moški od 36 do 45 let

1. LAPAJNE Franc, TOMAŽ GODEC, 13.01,70; 2. REPINC Tine, TOMAŽ GODEC, 13.06,67; 3. PINTAR Jože, TOMAŽ GODEC, 14.32,37; 4. VOJVODA Lovro, TOMAŽ GODEC, 14.49,44; 5. MILONIK Janez, MOJSTRANA, 15.58,56; 6. REPINC Ciril, REČICA, 16.16,96; 7. ROZMAN Franc, TOMAŽ GODEC, 16.17,06; 8. BLAŽIČ Henrik, DSSS, 19.09,52; 9. REPE Jaka, TOMAŽ GODEC, 19.35,28; 10. AŽMAN Stanko, REČICA, 21.06,17.

Moški nad 45 let

1. REPINC Viktor, TOMAŽ GODEC, 13.30,43; 2. LAP Franc, REČICA, 16.24,77; 3. MALEJ Metod, TOMAŽ GODEC, 17.50,62; 4. FUJS Štefan, TOMAŽ GODEC, 21.55,53

Ženske do 27 let

1. POLJANEC Kati, REČICA, 9.09,27; 2. JAN Urška, REČICA, 10.21,23; 3. ŠIFRER Ana, DSSS, 10.28,74; 4. ŽEMVA Mirjam, REČICA, 11.53,36; 5. LUKANČIČ Vera, REČICA, 13.59,22.

Ženske od 28 do 35 let

1. POTOČNIK Poldka, REČICA, 11.05,05.

Ženske nad 35 let

1. RISTIČ Albina, TOMAŽ GODEC, 10.11,20; 2. CERKOVNIK Polona, DSSS, 10.50,97; 3. PRAPROTNIK Anica, DSSS, 11.18,11; 4. KAISER Jasna, REČICA, 11.29,09; 5. VEBER Anica, TOMAŽ GODEC, 11.37,45; 6. MENCINGER Cilka, TOMAŽ GODEC, 11.44,95.

EKIPNA RAZVRSTITEV

VELESLALOM

1. TO TOMAŽ GODEC 65 točk, 2. TO REČICA 43 točk, 3. DSSS 35 točk, 4. TO MOJSTRANA 6 točk, 5. TO PODNART 4 točke.

TEKI

1.-2. TO TOMAŽ GODEC 60 točk, 1.-2. TO REČICA 60 točk, 3. DSSS 17 točk, 4. MOJSTRANA 4 točke.

Prijavnica za letovanje

TOZD .....

PRIJAVNICA
za letovanje v počitniškem domu v Seči

Priimek in ime .....

roj. leto .....

Delovno mesto .....

Naslov bivališča .....

Dom želim koristiti od .....

do .....

ali od .....

do .....

(Dva termina sta potrebna zaradi lažje razporeditve)
Družinski člani (navesti poimensko, pri otrocih tudi starost), ki želijo koristiti bivanje v domu:

ime žene ali moža .....

ime in starost otrok .....

.....

Prijavnico oddajte v tajništvu TOZD oz. DSSS do 30. 4. 1980

Podpis

TOZD .....

PRIJAVNICA
za letovanje v počitniški prikolici v

Priimek in ime .....

roj. leto .....

Delovno mesto .....

Naslov bivališča .....

Prikolico želim koristiti od .....

do .....

ali od .....

do .....

(Dva termina sta potrebna zaradi lažje razporeditve)

V prikolici bo poleg mene letovalo še ..... oseb.

Prijavnico oddajte v tajništvu TOZD oz. DSSS do 30. 4. 1980

Podpis

CENE

dnevna pensija v počitniškem domu in najemnina za prikolice

POČITNIŠKI DOM

1. — za zaposlene v DO, nezaposlene zakonce in otroke nad 12 let	100,00 din
— za otroke do 12 let	60,00 din
— za zakonce, zaposlene v drugi DO	140,00 din
— za člane SOZDA	170,00 din
— za otroke do 12 let	100,00 din

Pred sezono (do 28. 6. 1980) in po sezoni (od 8. 9. dalje) se cene pod točko 1, 2 in 3 znižajo za 20 %.

2. Regresiranje oskrbnega dne velja od tri dni dalje, krajše bivanje pa bomo zaračunali po ceni, določeni za posamezne obroke.

3. Menjava bo v naslednjih dneh:

20. 6., 28. 6., 7. 7., 16. 7., 25. 7., 4. 8., 13. 8., 22. 8., 31. 8., 8. 9.

4. Postavljanje šotorov in prikolic pri domu ne bo dovoljeno brez predhodnega dogovora z upravnikom doma.

POČITNIŠKE PRIKOLICE

1. Najemnina za prikolico znaša:	
— v sezoni od 27. 6. do 8. 9. 1980	120,00 din
— pred sezono in po sezoni	90,00 din

2. Menjava bo v naslednjih dneh:

16. 6., 27. 6., 7. 7., 18. 7., 28. 7., 8. 8., 18. 8., 29. 8., 8. 9., 19. 9.

3. Prikolice bomo namestili v Primošten (2), na Pag (2), v Zelenu laguno pri Poreču (2); ko bomo nabavili še 2 novi prikolice, ju bomo prepeljali na Pag in v Zelenu Laguno.

Plačilo za letovanje v počitniškem domu in v prikolici je treba poravnati pri blagajni TO oz. DSSS pred odhodom, ob prejemu odločbe o razporeditvi.

Na startu tekmovanja v tekih

Točkovanje za izbor športnice in športnika leta

Odbor za šport, rekreacijo, kulturo in počitniško dejavnost je na svoji razširjeni seji dne 1. februarja 1980 razpravljal o točkovanju udeležbe na športnih prireditvah. Sprejel je sklep, da se za izbor športnika oz. športnice leta 1980 štejejo:

— Pri ekipnem tekmovanju dobi posameznik prvouvrščene ekipe 6 točk, drugouvrščene ekipe 5 točk, itd. . . do 1 točke.

b) vsa občinska sindikalna prvenstva kot tudi tekmovanja v okviru SOZD

— posamične uvrstitve se točkujejo s 24 točkami za 1. mesto, z eno točko manj za vsako naslednje mesto, s tem, da vsak nastopajoči dobi vsaj 1 točko.

— ekipne uvrstitve se točkujejo od 12 točk do 1 točke.

Če tekmovalec odstopi ali pa je diskvalificiran, ne dobi točk.

DP

a) vsa tekmovanja v okviru LIP

— pri posameznem tekmovanju dobi prvouvrščeni 12 točk, vsak naslednji pa eno točko manj.

Vsak nastopajoči dobi vsaj eno točko.

7. april – dan zdravja

Kadar si voščimo ob praznovanju rojstnega dne ali pri čisto navadnem klepetu večkrat pravimo »samo, da bi bili zdravi«. To ne sme biti zgolj vsakdanja fraza. Zdravje je največje bogastvo slehernega posameznika. Na osnovi tega govorimo o produktivnem in srečnem življenju. Toda, vse tako kaže, da zdravje premalo čuvamo in obiskujemo zdravnike tedaj, ko ni potrebe, velikokrat pa odlašamo z obiskom pri zdravniku in morda je tedaj že zelo pozno.

V današnjem svetu civilizacije in velikih tehničnih dosežkov življenja ljudi ogrožajo naslednje: zvišani krvni pritisk, pozabljenost, napetost, debelost ter srčna in možganska kap. Razširjajo se rakava obolenja, alkoholizem pa tudi kožna obolenja. Narasča število poškodb in tudi pri samomorih smo pri vrhu evropske lestvice.

Človek si veliko sam uničuje svoje zdravje. Dokazano je, da v živalskem svetu le ni tako, kajti živali bolj pazijo svoje zdravje. V modernem življenju je nastopila nekakšna kriza. Ljudje tožijo za psihičnimi napori, ob vsem tem pa je premalo zdravega, naravnega življenja. Tudi s telesno rekreacijo se premalo ukvarjamo. Ljudje segajo po poživilih in zabavah, toda to vodi do nezdravega načina življenja in žalostnih zaključkov, kateri so pogosto breme družbi.

Ljudje bi morali sebe naučiti, da je svež zrak, voda in sonce, pa tudi ustrezna prehrana pogoj za utrditev zdravja in osebno higieno. Poslušam prijatelje, ki tožijo za nenehnimi glavoboli. Na razgibanje, hojo in fizično delo so precej pozabili. Pogosto se tudi ob dobrem vremenu zapirajo v stanovanja. Zaradi problemov ali pa kar tako se hranijo s slaščicami ter preobilno in mastno hrano, katera pa jim povzroča debelost ter prebavne motnje. Tabletomanija oziroma nenehno jemanje tablet proti vsaki bolečini povzroči to, da se organizem tako privadi, da se je potem težko odpovedati.

Ljudje so si težave naprtili sami, saj so nenačrtno ali načrtno segali in še posegajo v naravo. Mesta ter naselja se širijo in zelenje izginja pod betonom in asfaltom. Čistega zraka je vedno manj, čistilne naprave pa premalo delujejo.

Zgoščeno bivanje, posebej v mestih privede ljudi, da se zapirajo vase ali pa tudi do razprtij. Nevroze se pojavljajo zaradi nerešenih stanovanjskih problemov ter raznih drugih nasprotij. Zaradi večnega pomanjkanja časa tožimo, hiter tempo življenja nas osvaja.

En dan v aprilu so posvetili zdravju kot osnovnemu temelju za človekovo življenje. V revijah in časnikih je dosti zdravju posvečenih člankov. Ali si bomo kaj zapomnili? Zakaj si ne bi zdravje sami varovali? Šele, ko bi bilo res potrebno, bi se obrnili na zdravnika.

Vedrost, sreče in zadovoljnost nam ne bo dajal denar in razne zabave, kamor se človek obrača v krizi. Zdravje nam daje naravno umsko in fizično delo.

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelj, člani: Branko Sodja, Franc Mencinger, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Anton Repe, Samka Zukič, Ciril Kraigher in Marija Urankar.

Križanka

LESONO INDUSTRIJSKO PODJETJE				MUZIKANSKA SMRT ZA VERO	DOBA VEK	OZNAČBA ZA ZEMELJSKO JEDRO	ST. GR. KIPAR 12 S. STOL. PRED N. S. KISIK	SVOTSKA RODOVNA 1603 PRVA NA ANGLEŠKI PRESTOL	ERBIZ POKRAJINA V ITALIJI	TRIKOTEN IND. PLEM. V SEV. AMER.	REKA	SESTAVIL IN RISAL KUSER ŠTEFAN	ITALIJ. REKA ORIGINAL TABELA	MED. SPILAVET. IZVRG IZVRGA	BOKSAR PARLOV	SL. VIOLINIST 1604 1931	JOSIP BROZ	VLAJNO-VINA	LETALO AVION	✓ PISATEL V GLASILO													
SAMIŠKA NAPRAVA				ANGLEŠKA KRALJICA	GORA NAD SELSKO DOLINO 1666 M	SKOP STISKAV	PASIČ NIKOLA	MASLOV REDOVNEGA DUHOVNIKA	MESTO IN GLAVNO PRISTANIŠE KOLUBIJE NATUREN	ČEBELJI SAMEC NIZEK MOŠKI GLAS	ZAČETEN, NI ZAČETKU SLAVISTINA REVIJA	MEDECINSKO VNE-TJE TRIJA	ZNAK ZA AKTINIJ	JAP. POLITIK KAKUEI	GLASILO	OMETAJSKO PRENAŠATI LEPOSLOVNO DELO	JANEŽ	RUSKI DIKTATOR	NALEZLI-VA ZAJEBA KUGA	VSHOD PREGIVALEC BREYANA													
BELG. FRA. FISATELJ GEORGES 1903				BOB RIŽA V SINTOIZMU	TEHNIKA STENSKEGA SLIKARSTVA	KRALJIC-VEC	REDKEJŠE MOŠKO INE	DEBEL PLEMENIT KOSTANJ	ZAČETEK GORENDA	NAŠA ALP. SMUČARNA ZAVADLAV	REKA	IKE DA HAJATO	KNJEŽEVAR PESNIK IN DRAMATUR. JANEŽ 1922	KONJ CRNE BARVE	TANGI PODOBEN SP. PLES S KUBE	PEVEC PESTNER	DEUTSCH-LAND	GLAVNO MESTO KENIJE	RESNIČEN, ŽIV. V PRVOTNEM STANJU	ŽIVO SKREBO	LIP BLEJ	VST. GR. MIT SPREMLJAJALCI BOGA EROSA	KODR TESKO DELA	IVO LOZICA	MIRNO SOZITJE NIZOZEMSKA	VZMETNE KLEŠČICE MNOŽINA	ZORAVJE, BLAGINJA, TUOI SELAM, SALEM!	OKUSNA MORSKA RIBA FOSFOR	MAJHEN PAJAC	LIP BLEJ	NAKUPOVANJE, NAKUP	DEL VODO-VODA	LUKA V IZRAELU

